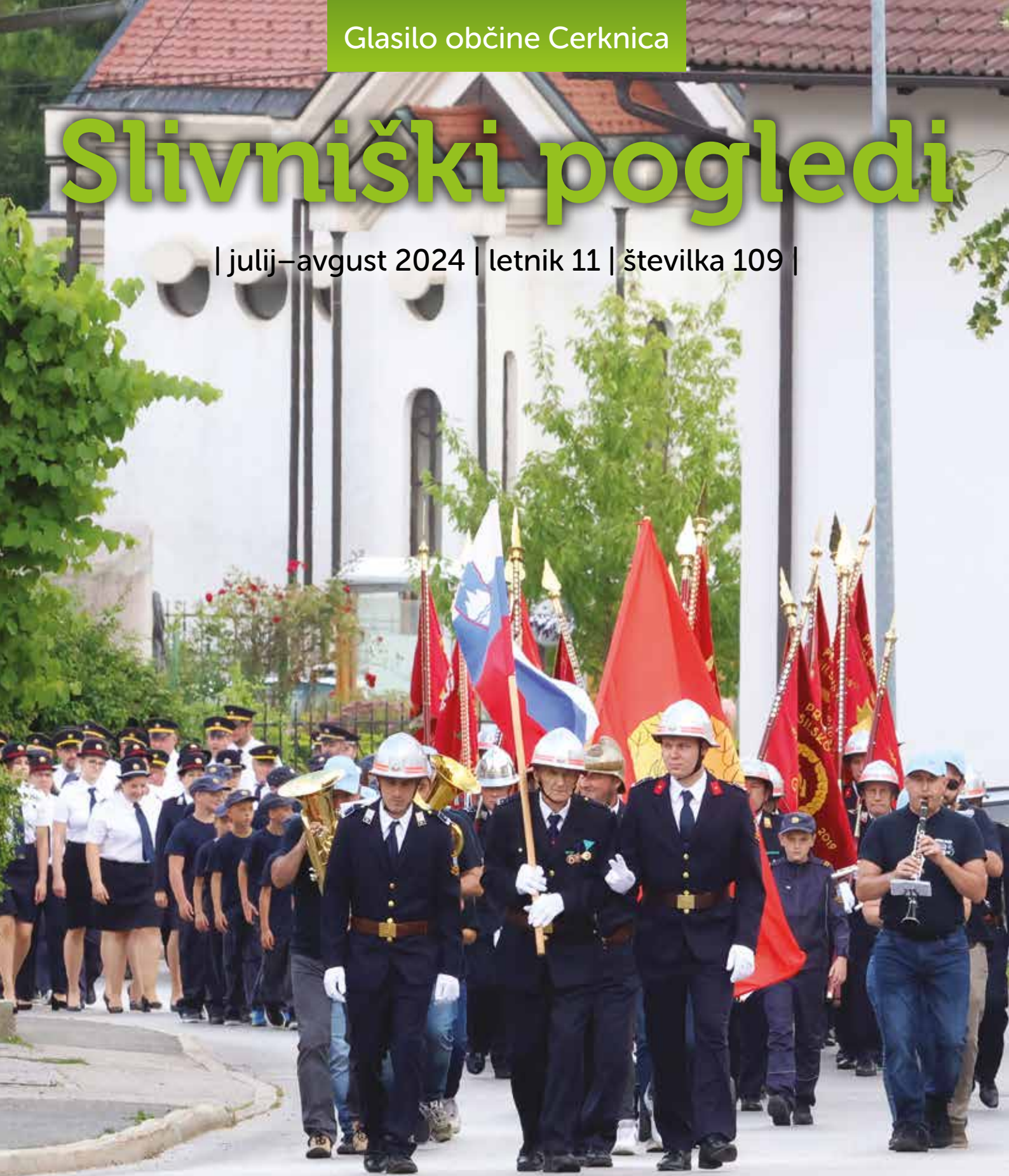

Slivniški pogledi

| julij–avgust 2024 | letnik 11 | številka 109 |

OBČINA
CERNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru | Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osrednek | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica | Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Setšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo | Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

9 772 386 019 006

3 Uvodnik

4 Intervju

Herman Pivk

7 Iz občinske hiše

8 Izpostavljam

10 Aktualno

12 Gospodarstvo

16 Ljudje med nami

Matevž Zakrajšek

17 Utrip

18 Dogaja se

22 Notranjska, obujena in dragocena

25 Dediščina

26 Leto generala Rudolfa Maistra

28 Kultura in kulturniki

31 Mladi mladim

34 Šport

38 Obveščamo

39 Naša društva

40 Ideja za izlet

41 Notranjski park

42 Razgibajmo možgane

43 Fotoreportaža

44 Napovednik

Notranjska

Google Play

App Store

Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerklje ob Gori in bodi obveščen o dogajanju!

Slivniški pogledi – glasilo občine Cerklje ob Gori

Izdaja: Občina Cerklje ob Gori, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerklje ob Gori.

Fotografija na naslovnici: 100-letnica PGD Grahovo,

fotograf: Ljubo Vukelič

Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerklje ob Gori.

Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerklje ob Gori. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerklje ob Gori in prihodkov oglaševanja.

Odgovorna urednica: Maruša Opeka

Uredniški odbor: Marija Hribar, Gregor Mišič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popek Simšič

Urednik fotografije: Ljubo Vukelič

Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avrora AS, d. o. o.

Tisk: Para tiskarna, d. o. o.

Naklada: 4260 izvodov

ISSN: 2386-0197

☉ **Naslov uredništva:**

Slivniški pogledi
Cesta 4. maja 53
1380 Cerklje ob Gori

☉ **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si

📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

Sosedovo zelje

© Ljubo Vukelič

Težko je razumeti, zakaj je sosedovo zelje vedno boljše kot naše, a najbrž je že tako, če tako pravi pregovor. Naša slovenščina je bogato razdeljena na narečja, imamo sedem narečnih skupin in več deset različnih narečij. V praksi je tako, da ima skoraj vsaka vas svoj glas, svoje govorne lastnosti, poseben izgovor določene besede ...

Čedalje pogosteje se zdi, da je tudi na tleh domačega kraja – med znanci, prijatelji, domačini – govoriti v narečju sramota, posebej morda na območju govorov, ki sodijo v dolensko narečno skupino, kamor se s svojim vzhodnodolenjskim govorom uvrščamo tudi prebivalci občine Cerknica. Tako se na primer nekateri starši s svojimi otroki, misleč, da uporabljajo knjižni jezik, pogovarjajo v nekem spletu različnih govorov, morda najbližje ljubljansčini ... Posebnost ljubljansčine pa je, da se je razvila na prostoru, kjer se stikajo tri narečne skupine – gorenjska, dolenska in rovtarska. To je povzročilo mešanje različnih jezikovnih značilnosti. Ne glede na to je verjetno marsikomu sporazumevanje z znanci na domačih tleh lepše v ljubljansčini kot v lastnem, domačem narečju.

Na žalost pa v zadnjem času naša govorjena slovenščina ni več niti ljubljansčina, ampak neka mešanica slovenskih in angleških besed. Zagotovo se vsakemu kdaj zgodi, da uporabi tudi katero tujo besedo, ko se ne spomni

slovenske različice, a dandanes je zelo pogosto, da se tudi namesto popolnoma običajnih slovenskih, domačih besed uporablja angleške. Pred kratkim sem poslušala recept visokoizobražene prehranske strokovnjakinje, ki je rekla, da »jed malo zapeče, da je »kranči«.« Nato je dodala, da ni nič narobe, »če smo popoldne »hangri«.« ... V vsakem stavku je uporabila vsaj eno angleško besedo. Pogosto pa se zgodi še, da neko tujo besedo uporabljamo, a s slovenskimi besedami niti ne znamo razložiti, kaj pomeni, kaj šele, da bi zanjo poznali slovensko različico. Popolnoma običajen pogovor med učenko in učiteljico lahko zveni tako: »A veste, učiteljica, potem sva se pa malo »fejkala.« »Kaj pa to pomeni?« »Ja a ne veste, kaj to pomeni?« »Ne, zato te pa sprašujem.« »Ja »fejkala« no ...« Morda ni tako velika težava, da različne tuje besede vlačimo v naš jezik, čeprav imamo za njih tudi lepe slovenske besede, morda tudi narečne, to počnemo od nekdanj – jezik je namreč živ. Težava je, da v materinščini niti razložiti ne znamo, kaj uporabljene angleške besede pomenijo, in da ne znamo poiskati slovenske besede za ta pomen.

Jezik je naša identiteta. V njem govorimo, mislimo in še kaj. Kot sredstvo sporazumevanja na javnih mestih ni od nekdanj in tudi ne vemo, ali bo vedno. Slovenščina je uradni jezik postala pred manj kot 200 leti. Zaradi velikih prizadevanj naših prednikov. Danes naši prelepi slovenščini ne kaže prav dobro. Pa ne zaradi takšnih vzrokov, kot so bili v zgodovini slovenskega uradnega jezika, ampak nas samih. Vsak se sam odloči, katere besede bo uporabil. Tisti pred nami so se borili zanjo. Kaj pa mi? Bi se sploh želeli? Jaz še vedno raje slišim to, da je nekdo »jaku lačn«, kot pa to, da je »ful hangri«.

Polona Otoničar Pajk

Avtorica: **Maruša Mele Pavlin**

Herman Pivk

Težko je poiskati lepše besede, kot jih je Hermanu Pivku namenil Dane Zajc: »Ker Hermanove podobe pripovedujejo o tistem, kar je skrito pod vednostjo, so dragocene, saj je srečanje z njimi pogled vase.« Za umetniški opus in z njim promocijo Notranjske doma in v tujini je umetniškega fotografa z Rakeka Občina Cerknica letos nagradila z zlatim taborskim znakom.

Gospod Pivk, kdaj ste se srečali s fotografijo in zakaj vas je pritegnila?

S fotografijo sem se srečal na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani. Z njo sem se začel ukvarjati zaradi magije v temnici, čarobnosti, ko nastaja fotografija. Spoznal sem tudi, kaj vse se da narediti z njo. Danes je vse tako rekoč strojno, industrijsko, takrat je bilo drugače. Sam si izdelal svojo sliko in vplival na vse – od svetlobe do formata. V bistvu si imel odprt bel list in si se lahko izrazil. Svoj prvi fotoaparatus sem si kupil z nabiranjem zelišč na Planinskem polju in na travnikih okoli Rakeka, pri čemer sem zelo užival.

Ampak saj še niste končali z raziskovanjem in odkrivanjem!

No, vedno se da poiskati še kaj novega. Z digitalizacijo se je fotografija sicer generalno spremenila, a je dala tudi možnosti za drugačno raziskovanje in ustvarjanje. Fotografije na aluminiju iz zadnjega cikla HA-LO so razvite v temnici, presnete in natisnjene pa so digitalno. Vse gre naprej, vse se meša. Meni tehnika sama po sebi ni toliko pomembna, pomembno je, da izberem takšno, ki mi v danem trenutku ustreza, da z njo poudarim vsebino. Fotografijo sem kombiniral že z lesom, železnimi okvirji, s plišastimi igračkami ... Uporabim, kar naredi končni izdelek zame najbolj prepričljiv, upam, da tudi za gledalca.

Najprej smo vas spoznali kot samosvojega portretista. Tudi na Pedagoški akademiji v Ljubljani, kjer ste študirali likovni pouk in zgodovino, ste diplomirali na temo portreta v fotografiji. Kaj morajo imeti ljudje, da postanejo vaši portretiranci?

Sam na portret gledam širše, lahko ga narediš tudi iz rože ali drevesa. Drugače pa je vsak človek, vsak obraz zanimiv.

© Osebni arhiv

Ko sem bil mlad, so me privlačile karizmatične osebe, kasneje pa ljudje, ki me niso zanimali samo kot obrazi. Pomembno je, kdo je za obrazom, to me povleče in to bi rad pokazal.

» Za svojo pot se nisem načrtno odločil, zgodila se je ...«

Radi fotografirate tudi naravo.

Narava me že od malega navdihuje in tukaj je res čudovita. Ljudje pri nas so še bolj povezani z naravo in zato tudi bolj naravni. Narava včasih pomirja, včasih vznemirja. Srečni smo lahko, da živimo na tako lepem kotičku Zemlje. Velikokrat se tega zavem šele takrat, ko se vrnem od kje drugje.

Hodite v naravo sami?

Če grem fotografirat, grem raje sam, drugače pa različno.

Med vašimi motivi so tudi živali, tudi konji. Kaj vam predstavljajo konji?

Vedno me navdušijo, ko se srečam z njimi. Imajo neko posebno divjost, ujeto v svoje telo in ograde, v katerih v glavnem živijo. V njih prepoznavam željo po svobodi, po kateri tudi mi hrepenimo, in hkrati dobronamerno sprejemanje usode, da so tako, kot so. To ne pomeni, da so slabo, ampak v njihovih očeh resnično vidim neizmerne širjave in prostost. Konj ima moč in ogromno atributov, ki jih lahko povežemo tudi z nami, ali pa nas ponese v svet domišljije.

Kako je prišlo do sodelovanja z Danetom Zajcem? Cikel V belino bi zaplaval, od koder so uvodne pesnikove besede, sta predstavila na odprtju novih prostorov Knjižnice Jožeta Udoviča v Cerknici leta 2001.

Dane Zajc je imel rad likovno umetnost. Spoznala sva se zaradi CD-ja Ogenj v ustih, za katerega sem naredil fotografije in pri katerem je poleg Janeza Škofa

sodeloval tudi on. Enostavno ujela sva se. Naredil sem fotografije, on je izbral tiste, ki so mu bile všeč, in nanje napisal verze. Včasih je potreboval mesec, včasih je trajalo tudi dva, da me je poklical. Ko mi je prebral verze, ki so nastali ob mojih fotografijah, se mi je zdelo, da so se besede in podobe zlile. To je bilo čudovito sodelovanje, zgodilo se je čisto spontano.

Kako je z vašim ustvarjanjem? Se tudi kar zgodi? Začutite nemir, napravite fotografijo in se začnete ukvarjati z njo ali jo pestujete in čakate na njen trenutek?

Zelo različno. Včasih začnem delati in se kar odpira – posnamem fotografijo

in začnem takoj delati, spet drugič jo nosim v sebi in jo dokončam čez pet, deset let. Negativ mora imeti nekaj v sebi, da je kot seme. Včasih zraste takoj, včasih potrebuje več časa. Čas za temnico pride, ko pride. Za fotografijo,

» Pomembno je, da je likovno delo iskreno in resnično.«

ki jo želim pokazati, ni formule in ne morem ustvarjati vsak dan. Je pa res, da svoje delo nosim v sebi, gledam naokoli, iščem motive, verjetno kot kuhar, ki gre po tržnici.

Ste kdaj pomislili, da ste izbrali negotovo pot, da bi morda učili in bili brez večjih eksistencialnih skrbi?

O, ja, večkrat sem pomislil, da bi bil učitelj, za kar sem se izobrazil. A za svojo pot se nisem načrtno odločil, zgodila se je in negotovost je bilo treba sprejeti ter nositi posledice svojih dejanj. Ko si mlad, se še zavedaš ne, kaj vse takšna pot prinese s sabo, ne samo negotovosti ...

Vam potrditev, da ste se prav odločili, dajejo tudi obiskovalci razstav, kritiki?

Najprej moraš biti s svojim izdelkom zadovoljen sam, vse naprej je življenje. Tudi deset, dvajset let je kdaj potrebnih, da nekdo nekaj sprejme. Ko sem začel, poseganje v fotografijo ni bilo priljubljeno, vendar

je treba slediti svojemu navdihu. Ne smeš se preveč ozirati na druge. To kdaj ni lahko, a to moraš sprejeti in za tem stati, potem pride, kar rabiš.

Ampak vsak rad vidi, da je njegov trud cenjen!

To že, vendar je čisto normalno, da ni vse vsakomur všeč. Tako je prav! Mislim pa, da če ima neko umetniško delo globino in širino, se dotakne več ljudi. Takrat dobiš dober občutek o svojem delu. Umetniških fotografij ne delaš (samo) zaradi denarja, ampak čutiš to kot svoje poslanstvo, brez katerega ne bi mogel preživeti.

Kaj pa, če gledalec vaše delo razume drugače kot vi?

Najpomembnejše je, da sem s sliko, ki jo razstavim ali objavim, jaz zadovoljen. Če ne, nima smisla. V sliko daš vse, kar znaš, veš, vse, češar si tistikrat sposoben, in v nekem trenutku

© Herman Pivk

se odločiš, da je konec. Da si povedal vse. Kako jo vidi gledalec, pa ni več moja stvar. Če bi se oziral na to, bi moral delati kaj drugega. Odlično je, če slika zbudi gledalčev notranji svet. Zato ne morem razlagati svojih slik, drug mora povedati, kaj on vidi oziroma čuti za sliko, kaj je v njem zbudila. Je pa tako, lahko je fotografija še tako perfektna, tehnična, pa se človeka ne dotakne, saj ni tehnika tista, ki se dotika. Pomembno je, da je likovno delo iskreno in resnično. Poglejmo otroke, kako so čudovite njihove slike in risbe. Manj kot so naučeni, boljši so.

Skromni ste, svojih dosežkov nočete izpostavljati. O njih pa veliko pove že samo pogled v to, kdo se v vaše ustvarjanje pogloblja. To so najvidnejši slovenski umetnostni zgodovinarji in likovni kritiki!

Ponosen sem, da so ljudje, ki so videli ogromno likovnih del, razstav, videli tudi moje, si zanje vzeli čas in o njih pisali. Hvaležen sem jim. To so ljudje, ki imajo res vpogled v naše delo.

Vpogled v vaše delo pa imajo obiskovalci razstav doma in v tujini. Katere so vam najbolj pri srcu?

Med skupinskimi razstavami bi izpostavil razstavo iz leta 1996 v Firencah z naslovom Biennale Europea della fotografia d'Autore; razstavo Magija umetnosti: Protagonisti slovenske sodobne umetnosti/1968–2013, ki je med letoma 2014 in 2015 gostovala tudi v Italiji, na Dunaju in v Zagrebu, ter razstavo Živimo v vznemirljivih časih: razstava sodobne slovenske likovne umetnosti, v Evropskem parlamentu v Bruslju, leta 2021.

Vaš zadnji cikel HA-LO je bil zelo odmeven, na ogled doma in v tujini.

Morda je bil odmeven, ker je bil po televiziji, saj so razstavo posneli. Seveda nas, umetnike, ljudje spoznavajo tudi preko spleta, ampak pomembne so tudi fizične predstavitve. Tako me je Galerija Photon lani izbrala in sem na sejmu analogne fotografije na Dunaju predstavljal slovensko fotografijo. Sejem je bil tudi v Budimpešti, vmes se je

odprla še možnost za sejem v Milanu. Tam je bil umetniški in istočasno še fotografski sejem.

Kaj delate zdaj?

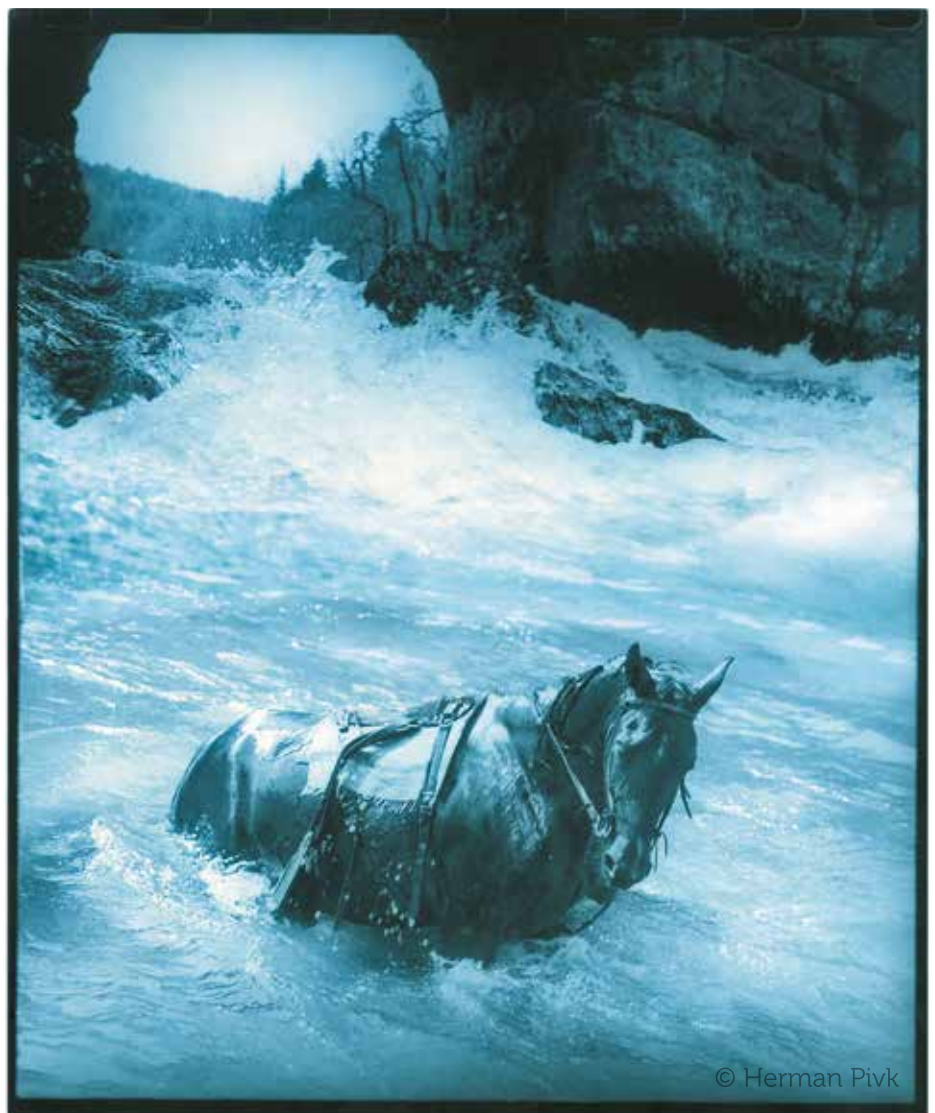
Inventuro. Imam še ogromno barvnih posnetkov in jih urejam. S tega bom poskusil nekaj narediti.

» Umetniških fotografij ne delaš (samo) zaradi denarja, ampak čutiš to kot svoje poslanstvo, brez katerega ne bi mogel preživeti.«

Za to, kar ste ustvarili, vas je Občina Cerknica nagradila z zlatim taborskim priznanjem. Ste veseli?

Vesel sem, da je dobila prostor tudi umetnost, tudi proslava je bila zelo lepa. Priznanje mi veliko pomeni, saj rek pravi: »Doma je najtežje,« je pa tudi

najlepše! Ob tej priliki se iskreno zahvaljujem staršem, brez katerih me ne bi bilo, ženi Brigiti in sinu Davidu za vse, kar mi vsak dan dajeta, in bratu Mavricu za podporo. Hvaležen sem učitelju likovnega pouka na Osnovni šoli Rakek Milanu Rotu, ki me je navdušil za likovno izražanje. Zahvalil bi se Mitji in bivšemu Brestu za poslovno sodelovanje in podporo. Hvala Knjižnici Cerknica in Mariji Hribar za čudovito razstavo ob otvoritvi knjižnice leta 2001 in za vso ostalo podporo. Zahvaljujem se Maksimiljanu za povečevalnik za velike negative, Marjeti in Pepiju, da sta mi bila model, Daretu za tisk plakata in razglednic, Ljubu za pomoč pri filmih, Branetu za digitalno podporo, mizarju Jožetu za okvirje in Abakosu za potrpljenje z mano, Občini Cerknica za podporo in zlato taborsko priznanje in vsem ostalim, ki so mi pomagali na moji umetniški poti.

© Herman Pivk

Zadnja seja pred počitnicami

Zadnja seja Občinskega sveta Občine Cerknica pred počitnicami je bila v četrtek, 13. junija. Svetniki so obravnavali trinajst točk dnevnega reda. Med drugim je nov štiriletni mandat dobil tudi dosedanji uredniški odbor občinskega glasila Slivniški pogledi v sestavi **Marija Hribar, Maruša Mele Pavlin, Gregor Mišič, Polona Otoničar Pajk in Sabina Popek Simšič**. Zeleno luč za imenovanje na mesto direktorja Notranjskega parka so občinski svetniki prižgali **Leonu Kebetu**. Svetniki so potrdili tudi cene programov predšolske vzgoje in varstva v Vrtcu Martin Krpan Cerknica in odločili, da ohranijo subvencije za vse programe, za vsa starostna obdobja (prvo starostno obdobje pet odstotna subvencija, drugo starostno obdobje tri odstotna, kombinirani oddelki in oddelki 3–4 leta štiri odstotna). Se je pa po odločitvi svetnikov ukinito subvencioniranje cene izvajanja storitev obvezne gospodarske javne službe varstva okolja odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter pripadajoče omrežnine za uporabo javnih infrastrukturnih objektov in naprav v občini Cerknica, kar pa na končnega uporabnika ne bo bistveno vplivalo. Spremenjen odlok o Notranjskem regijskem parku pa bo omogočil neposreden nadzor medobčinskega redarstva nad nedovoljenimi ravnanji na zavarovanih območjih parka. Z novostjo izvajanja 24-urne dežurne službe kot koncesionarske dejavnosti so svetniki potrdili Odlok

o pokopališkem redu v občini Cerknica in Odlok o lokalnih gospodarskih javnih službah. Na pobudo Občine Cerknica pa je Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS) pripravil predlog za razglasitev Rojstne hiše Frana Gerbiča za kulturni spomenik lokalnega pomena, ki so ga potrdili tudi svetniki. V prvi obravnavni je bil potrjen tudi Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje CE 64, s katerim se načrtuje umestitev pretežno trgovskih programov v območje ob vstopu v naselje Cerknica z zahodne strani. Povezava za ogled posnetka 10. redne seje občinskega sveta je dostopna tudi na spletni strani www.cerknica.si.

Ženske, odzovite se povabilu

Po dobrih dveh letih se je junija v Postojno že petič vrnila mobilna enota programa DORA. Na presejalno mamografijo bodo povabili okoli 5500 žensk od 50. do 69. leta iz občin Postojna, Pivka, Ilirska Bistrica in Cerknica. Pred dvema letoma, ko je bila mobilna enota zadnjič v Postojni, se je mamografije udeležilo že 73 odstotkov vseh povabljenih žensk. Udeležba žensk se od leta 2016, ko je program DORA prvič prišel v Postojno, povečuje. To kaže na dobro ozaveščenost žensk v skrbi za zdravje in odlično delo, ki ga opravljajo lokalni zdravstveni sodelavci v preventivnem izobraževanju. Ženske bodo v mobilni enoti ob Bolnišnici za ženske bolezni in porodništvo Postojna slikali do januarja 2025 vsak dan od 7.55 do 14.20. Občanke, ki bodo vabilo prejele, pozivamo, da se preventivnega pregleda, ki je lahko ključnega pomena za zdravje, udeležijo. ■

Gradnja postajališč

Občina Cerknica bo ob regionalni cesti Rakitna–Cerknica v naselju Gorenje Otave postavila dve avtobusni postajališči z nadstrešnicama. Čakališče bo ločeno od vozišča z dvignjenim betonskim robnikom. Za osvetlitev območja postajališča sta predvideni nova cestna razsvetljava in postavitve štirih drogov. V sklopu postavitve postajališč se bo na novo uredilo tudi cestnišče v skupni dolžini 100 metrov. Vrednost naložbe, ki bo pokrita iz občinskega proračuna, znaša 140.000 evrov. Občina Cerknica kot investitor obvešča, da bo zaradi izgradnje avtobusnega postajališča delna zapora državne ceste 1362 Rakitna–Cerknica pri Gorenjih Otavah do 1. septembra 2024. Voznike prosimo za previdnost in upoštevanje spremenjene prometne signalizacije. ■

Čestitke prejemnikom občinskih priznanj

V petek, 7. junija, je bilo v dvorani Kulturnega doma Cerknica še posebej slovesno. Na slavnostni seji Občinskega sveta Občine Cerknica ob občinskem prazniku je občinska priznanja podelil župan Marko Rupar, ki je bil tudi slavnostni govornik.

Čestital je prejemnikom občinskih priznanj in ocenil trenutno politično dogajanje na lokalni in državni ravni. Svetnikom se je zahvalil za podporo projektom in zgledno sodelovanje. »Ob 16-milijonskem proračunu, od katerega glavnina odpade za zagotavljanje obveznih nalog občin, smo z vsem izpeljanim lahko še toliko bolj zadovoljni,« je poudaril in pri tem dodal, da bi morala imeti država več posluha za lokalne skupnosti. Kot je bil jasen: »Pri gradbenih uslugah se ne varčuje, pri povprečninah in izdatkih za občine pa ja. Treba je jasno povedati, da razmetavanje denarja pri železniških postajah in nakupih računalnikov na eni strani ter varčevanje države pri lokalni samoupravi na drugi strani plačamo državljanke in državljani. Če država ne prispeva dovolj za ceste, komunalne storitve, vrtce, šole, vodovodno infrastrukturo, je treba denar nekje zagotoviti. Občinski proračun je podhranjen, denarja za subvencioniranje ni.«

Ne glede na težave občin pa so bili v ospredju petkovega večera prejemniki občinskih priznanj. Počastili smo jih z glasbeno-plesno-dramsko interpretacijo Legende o Cerkniškem jezeru. Režijo, scenografijo, glasbo in libreto

je pripravil domačin **Miha Nahtigal**. Nastopili so Ansambel Glasba Mladih pod vodstvom dirigenta **Jakoba Ivačiča**, baritonist **Marko Erzar** in sopranistka **Adna Cinac** ter plesalka **Simona Kočever**. Program je v celoto povezal **Miha Razdrih**.

Komisija za priznanja v sestavi **Anže Bajc** – predsednik, **Marko Kranjc** – član, **Iva Dimic** – članica, **Franc Petrič** – član in **Nebojša Pavlovič** – član je na 2. redni seji 14. maja sprejela usklajeni predlog dodelitve priznanj Občine Cerknica za leto 2024. Letošnji dobitniki bronastega taborskega znaka so **Dragica Udovič** za aktivno članstvo v Območni organizaciji Rdečega križa Cerknica-Loška dolina-Bloke

na področju mentorstva mladih in programa skrbi za starejše, Mozaična sekcija Kulturnega društva Rak Rakek za uspešno izpeljane mozaične projekte, ki prispevajo k lepšemu in bolj urejenemu okolju ter prepoznavnosti občine, ter **Margareta Pakiž** za dolgoletno aktivno članstvo v Rodu Jezerska ščuka Cerknica in promocijo taborništva.

Pri cerkniških tabornikih pa je že vrsto let aktiven tudi **Matevž Zakrajšek**, ki si je zaradi svoje predanosti tabornikom in Godbi Cerknica prislužil srebrni taborski znak. **Božidar Strman - Mišo** je eden od ustanovnih članov Društva notranjskih kulturnikov Krpan Cerknica, ki je nastalo leta 1990 kot strokovno združenje samostojnih kulturnih delavcev ter posameznikov, ki se poklicno ukvarjajo s kulturno-umetniško dejavnostjo. Za ohranjanje notranjske kulturne dediščine in kulturno udeleževanje je Strman prejel srebrno taborsko priznanje.

Prejemnik zlatega taborskega priznanja pa je še en notranjski umetnik, fotograf **Herman Pivk**. Komisija mu je priznanje podelila za dolgoletno ustvarjanje na področju fotografije ter promocijo cerkniške kulture na razstavah doma in v tujini. Notranjsko domoljubno društvo general Maister Unec je začelo delovati leta 2000 s ciljem obuditi spomin na zgodovinska dela in dejanja generala

Maistra ter njegove soborce. Vse od takrat so pomemben generator kulturnega dogajanja – s poudarkom na izobraževalnih in kulturnih vsebinah s področij zgodovine in dediščine. Ker skrbijo za spoštovanje in promocijo tradicije in domoljubja, so si prislužili zlato taborsko priznanje.

Priznanje 12. junij pa je letos šlo v roke **Maksu Ipavcu**. Kot je zapisano v obrazložitvi: »Maks Ipavec si prizadeva za ohranitev in popularizacijo naše skupne kulturne dediščine, je aktiven literat, velik domoljub in predan svojemu duhovniškemu poklicu. Kot tak tudi javno deluje. Je graditelj mostov med različno mislečimi sokraji. Dobro sodeluje z občinskimi institucijami, je aktiven v društvenem in vaškem življenju, je vedno pozitiven in dobrovoljen.« Bistveno je vplival na videz Menišije – z dobrim vzdrževanjem in obnovo obstoječih sakralnih spomenikov. Kot je povedal v svojem nagovoru ob prejemu priznanja, je ravno v prijateljstvu in sodelovanju moč, da premikamo stvari na bolje.

Z obiskom slavnostne seje je prejemnike priznanj počastil tudi poveljnik Regijskega štaba civilne zaščite za Notranjsko in državljan Evrope **Sandi Curk**. Čestital jim je ter se zahvalil županu, njegovim sodelavcem in vsem občankam in občanom, ki so bili ob naravnih nesrečah vedno pripravljeni stopiti skupaj in pomagati.

Avtorica: Polona Otoničar Pajk

Polži, plesen, hrošči ...

Doma pridelana zelenjava ima številne prednosti pred tisto, ki je kupljena v trgovini. Navadno je boljšega okusa in vzgojena na naraven način brez sodobnih industrijskih prijemov. Seveda to velja zgolj takrat, ko ne uporabljamo umetnih gnojil, kemičnih pripravkov za zatiranje boleznih ter škodljivcev. O teh, posebej polžih, pa se letos veliko govori.

Obilica padavin

»Letošnja vrtnarska sezona nam je postregla z obilico padavin. V kombinaciji z zmernimi temperaturami je bila odlična za rast vrtnin, sadnega drevja in predvsem trate. A ti pogoji so ustrezali tudi polžem in drugim škodljivcem. Letošnje vremenske razmere so bile kar idealne za polže,« pove univerzitetni diplomirani inženir agronomije in Metrobov strokovnjak, domačin **Vanes Husić**. Značilnost polžev, za katere so idealne razmere vlaga in toplota ter polni domači vrtovi, je, kot pove sogovornik, da se hitro razmnožujejo in so vedno lačni. Številni, ki jih niso sproti zatirali, so ostali brez pomladnega pridelka. Katere rastline pa pravzaprav napadajo polži? »Najpogosteje napadene so rastline z nizkimi listi, ki jih polži najlažje dosežejo. Tako so najpogostejša tarča solatnice, špinačnice, jagode, bazilika, zelje, hoste, dalije,« odgovori sogovornik. Pouči me, kako škodljivca na rastlinah ne zamenjamo z gosenicami ali drugimi žuželkami: »Da so polži napadli rastlino, prepoznamo po sluzasti, srebrnkasti sledi, ki jo puščajo za sabo.«

Sogovornik svetuje, da se pri zatiranju osredotočamo na lazarje in slinarje, to so polži brez hišic. »Tisti s hišicami so avtohtoni v Sloveniji in jih vsaj en del pustimo živeti. Če jih je res veliko, potem jih seveda del uničimo. Ostale pa le predstavimo na kakšen bolj oddaljen del vrta,« razloži. »En način uničevanja polžev so naše roke in naše delo, drugi del pa so sredstva proti polžem. V tem letu smo si morali pomagati na oba načina. To so vsem poznane modre kroglice proti polžem. Z njimi obrobimo domačo gredo. Najbolje je uporabljati tiste z oznako BIO, saj vsebujejo sredstvo na osnovi železa. To ne bo nevarno drugim živalim,« nato poglobljeno predstavi postopanje ob srečanju z njimi. »Na voljo pa je tudi sredstvo, ki vsebuje metaldehid in ga lahko kupimo le z izkaznico za fitofarmaceutska sredstva.« Ker je nevarno tudi drugim organizmom, Vanes Husić vedno svetuje, da se ga uporablja v zaprtih rastlinjakih. »Pri klasičnem vrtu pa za obrobjanje gredic in ga nasujemo le med okrasne rastline.«

Naravni načini za odganjanje polžev

»Verjeli ali ne, polži lahko tekom noči premagajo pot 25 ali celo več metrov,« nato izvem. »Premikajo se po vlažni podlagi, zato je dobro gredo obrobiti s peskom, prodrom, žaganjem. Baker dejansko odganja polže, zato lahko okoli vrta ali posameznih loncev nastavimo prepreke (kose kovine)

iz bakra. Previdni moramo biti zaradi ostrih robov, ki so predvsem nevarni otrokom in domačim živalim. Prav tako mora biti širina kosa vsaj 10 centimetrov. Da ujamemo večjo skupino polžev, na vrt položimo desko ali kakšen list rabarbare in jih naslednji dan pobremo,« pove Vanes. Pomembno je vedeti tudi, katerih rastlin polži ne marajo. Sogovornik pove, da se polži izogibajo maku, begonijam, fuksijam, geranijam, lantani, telohu, orlicam, preobjedi, potonikam, hortenzijam, vrtnicam in še bi se jih našlo. »Pomembna so tudi zelišča, saj polži ne prenašajo rastlin z intenzivnejšimi vonji, kot so sivka, rožmarin in žajbelj,« nadaljuje.

»Če imamo čas, so najučinkovitejše naše roke,« je naslednji nasvet, ki ga poda sogovornik. »Polže pobiramo ali sproti mehansko uničujemo zgodaj zjutraj ali zvečer. Letos pa smo jih lahko čez cel dan, saj je bilo večinoma oblačno in vlažno,« pove. S polži se, kot razloži, prehranjujejo ptiči, kače, slepci in kuščarji, žabe in krastače, želve in nekatere žuželke, ki plenijo jajčeca in odrasle osebkke (ličinke kresnic, hrošč krešič). »Ne pozabimo tudi na ježa in rovke. Med domačimi živalmi pa so najučinkovitejše kokoši in race,« našteje.

Uši in gosenice

»Razmere na vrtu so ugodne tudi za razvoj uši ter gosenic,« pove sogovornik. »Na vrtninah uši največkrat najdemo na fižolu, špinači in solati, v okrasnem vrtu so vedno na udaru vrtnice, na sadnih rastlinah pa jih najdemo na mladih poganjkih,« nato nadaljuje. Uši s sesanjem sokov uničujejo rastline. Poleg tega izločajo medeno roso, na katero se

naselijo glivice sajavosti. »Pa še veliko možnost prenašanja virusnih ter bakterijskih boleznih predstavljajo,« doda. »Na domačem slovenskem vrtu imamo vedno prepleten sadni, zelenjavni in okrasni vrt. Prav

tako je Notranjska zelo pomembna zaradi podzemnih zalog vode,« razloži. »Fitofarmaceutskih sredstev ne uporabljamo, ker moramo paziti na karenci in vpliv na naše zdravje. V primeru uši in tudi gosenic raje uporabljamo naravna sredstva,« izpostavi. »Ta delujejo kontaktno, kar pomeni, da moramo škodljivca zadeti. Proti ušem, ličinkam žuželk uporabljamo sredstva na osnovi naravnega piretrina in neemovega ekstrakta. Proti ušem pa uporabljamo tudi naravno sredstvo, ki vsebuje bakterijo *Bacillus Thuringiensis*. To je le eno izmed sredstev, ki predstavlja moderno kmetijstvo,« približa Husić. A je na voljo tudi vrtničarjem. »Je izjemno učinkovito, a brez negativnih posledic za okolje,«

» Pri majhni količini lahko sproti preverjaš in odstranjuješ gnil krompir, pri količini, ki jo imam jaz, je to nemogoče.«

pove. Pomembno pa je ukrepati takoj, ko se škodljivci pojavijo na rastlinah.

Krepitev rastlin

Najboljša zaščita proti vlagi, vročini in drugim stresnim razmeram so krepke in odporne rastline. Univerzitetni inženir agronomije Vanes Husić mi poda številne uporabne nasvete, kako priti do njih: »Rastline najbolj okrepimo z rednim škropljenjem ali zalivanjem z morskimi algami. Škropimo po zelenih delih rastline v večernem času, ko je hladno, saj se bo tako sredstvo dobro absorbiralo v rastlino. Morske alge spadajo med biostimulante. To pomeni, da krepijo imunski sistem rastlin, spodbujajo rast in v splošnem krepijo rastline.

Običajno po setvi posejano zalijemo z rdečimi algami. Prav tako večer pred presajanjem sadik te obvezno zalijemo z omenjenim sredstvom. Tudi po presajanju balkonskega cvetja v prvo vodo za zalivanje vedno dodamo še morske alge. Te res pomagajo koreninam rastlin, da se hitro razrastejo. Zato je najučinkovitejše, če uporabljamo alge redno, v razmiku od sedem do štirinajst dni.« Pa še eno vlogo imajo alge, in sicer izjemno pomembno: »Če takoj po nastopu poškodbe (ko so listi že suhi, a čim prej) zaradi toče (najpogosteje), vetra, škodljivcev, mraza, vročine ... posevek poškopimo z njimi, zelo hitro zaprejo in posušijo rane, s tem pa preprečijo vstop glivicam in drugim boleznim v rastline. V tem primeru uporabljamo sredstvo, ki vsebuje rjave morske

alge in še aminokisljine. Alge imajo še dodaten stranski učinek. Smrdijo škodljivcem, zato je njihova uporaba tudi preventiva pred njimi. Le redno jih moramo uporabljati,« zaključuje sogovornik.

Hrošči, plesen ...

Kmetovalec **Gregor Kebe** z Dolenjega Jezera mi pove, da se vsako leto sreča s katerim od škodljivcev. Poleg živali, ki obdajajo Dolenje Jezero, zelo pogosta sta šakal in lisica, se je letos srečal s plesnijo, ki povzroča gnitje. »Pričakujem, da bom letos pridelal osem ton krompirja. Pri takšni količini je gnil krompir težava. Pri majhni količini lahko sproti preverjaš in odstranjuješ gnil krompir, pri

količini, ki jo imam jaz, je to nemogoče,« pove. Lansko leto, ko je pridelal šest ton krompirja, pa so ga na polju vsakodnevno pričakali hrošči. Na pomoč so mu prišli učenci enega razreda

Osnovne šole Notranjski odred Cerknica, ki je tudi eden od kupcev Gregorjevega pridelka, in v okviru naravoslovnega dne pobrali kar 1555 hroščev. Leta 2022 je Gregor pridelal štiri tone krompirja. Meni, da je bil manjši pridelek posledica suše. Se pa pri pridelovanju zelenjave za lastne potrebe Kebetovi srečujejo tudi s polži.

Eneja Debevec iz podjetja Loa, d. o. o., ki deluje na področju lokalne samooskrbe, pa mi pove, da kljub letošnjim idealnim razmeram za polže ne zaznava spremembe pri količini odkupljene zelenjave.

»Letošnje vremenske razmere so bile kar idealne za polže.«

Pokojnina nas ne skrbi.

Do dodatne pokojnine skupaj z delodajalcem

triglav pokojnine
Vse bo v redu.
triglavpokojnine.si

080 555 555

BALETNO DRUŠTVO POSTOJNA

vabi na

POČITNIŠKO BALETNO DELAVNICO

Starost: 6+ (predznanje ni potrebno)

Termin: 26. 8. - 30. 8. 2024

Urniki: od 8:30 do 13:00

Kraj: Cerknica, vadbena dvorana Gasilskega doma

Prijava: baletnodrustvo.postojna@gmail.com
www.balet-postojna.eu

Avtorica: Sabina Popek Simšič

Sončne elektrarne. Da ali ne?

V Sloveniji je po podatkih Slovenskega portala za fotovoltaike 48.021 sončnih elektrarn, ki proizvedejo petodstotni delež elektrike. Prva sončna elektrarna je bila na slovenskih tleh postavljena 23. junija 2001 na Litijski cesti v Ljubljani. Več sončnih elektrarn se je v Sloveniji začelo graditi štiri leta pozneje (2005), prvi razcvet pa je gradnja doživela v letih 2010 do 2012.

Razcvet sončnih elektrarn v Sloveniji

Da so sončne elektrarne v razcvetu, potrdi tudi direktor podjetja Elgo-Nova, d. o. o., iz Podskrajnika **Boštjan Ule**: »Na trgu smo že od leta 2001, sprva so bile naša osnovna dejavnost oskrba objektov z elektro priključitvami in raznovrstne elektro storitve (na začetku so bile osnovna dejavnost elektro in gradbene storitve vseh vrst).« Že leta 2008 pa so začeli spoznavati temeljne značilnosti fotonapetostne tehnologije, nadaljnja usposabljanja pa sta spodbudili še njena učinkovitost in okoljska ozaveščenost. Specializacija s področja fotovoltaike je pripeljala do izgradnje prvih sončnih elektrarn v letih 2010 in 2011, leto 2012 pa je bilo na tem področju prelomno, saj so postavili več sončnih elektrarn po Sloveniji – skupne kapacitete več kot 6 MW. »So pa ravno leta 2012, praktično čez noč, ukinili subvencije in se je zanimanje za izgradnjo sončnih elektrarn prepolovilo,« doda Ule.

Ponovni zagon izgradnje sončnih elektrarn je bil leta 2016, ko so bile razpisane prve subvencije tudi za obračunavanje po t. i. NET metringu. Prvo tovrstno elektrarno so v podjetju Elgo-Nova postavili že leta 2017. Na vprašanje, kaj NET metering je, Ule odgovori: »Vsak dom je še vedno priklopljen na javno električno omrežje, tak način obračunavanja pa omogoča tudi do 100-odstotno samooskrbo z električno energijo; to je elektrarna, s katero pokrivaš lastne potrebe, in če ustvariš višek, tega oddaš nazaj v omrežje. Ko elektrarna ne proizvede dovolj energije za lastno porabo, pa se ta odjema iz omrežja. Oddaja in odjem energije se obračunata enkrat letno.« Če je torej sončna elektrarna v letu dni proizvedla več energije, kot jo je gospodinjstvo prevzelo iz omrežja ob mankih, je poračun nič kilovatov. Če pa je sončna elektrarna v koledarskem letu proizvedla manj energije, kot jo je gospodinjstvo črpalo ob pomanjkanju, pa je dobavitelj lastniku sončne elektrarne zaračunal razliko. Do leta 2016 so bile elektrarne namenjene izključno temu, da je lastnik oddajal energijo v omrežje.

Leto 2024 prinaša spremembe

S koncem leta 2024 pa se tovrstno obračunavanje za nove uporabnike ukinja.

Če je nekdo oddal vlogo za izgradnjo sončne elektrarne lansko leto in je bila ta odobrena, potem se obračunava po starem. Je pa seveda nujno, da je izgradnja letos do konca leta končana. Pomembno je, da se tisti, ki imajo to vlogo odobreno, čim prej povežejo z ustreznimi izvajalci, da bo dovolj časa tako za pridobitev vse potrebne dokumentacije, pripravo načrta kot samo izgradnjo. Zaradi napovedane

Arhiv podjetja Elgo-Nova

spremembe pri obračunavanju so samo v novembru in decembru lani v podjetju Elgo-Nova oddali več kot 350 vlog. »So primeri, ko smo vlogo oddali že lani decembra, pa do danes še ni dobila soglasja, ker so elektro distributerji prejeli ogromno število vlog,« pojasni Ule. Sicer pa tudi elektro distributerji opozarjajo, da bodo omejeni s številom priklopov v omrežje, če se bo vse dogajalo konec leta.

V skladu z evropsko direktivo mora biti zaračunavanje omrežnine nediskriminatorno, neodvisno od tega, ali je uporabnik vključen v sistem neto meritev oziroma samooskrbno shemo.

Zaradi prenosa te direktive v slovensko zakonodajo morajo uporabniki plačati omrežnino za vso elektriko, ki jo prevzamejo iz distribucijskega omrežja. »V praksi bo to videti tako – pozimi bo elektrarna proizvedla deset enot, gospodinjstvo jih bo porabilo 20, kar pomeni, da nam bodo deset enot zaračunali. Poleti bo elektrarna proizvedla 50 enot, gospodinjstvo jih porabi deset, lahko tudi manj, če imamo toplotno črpalko. Kaj se bo s temi viški dogajalo, pa bo domena pogodbe o dobavi z dobavitelji,« razloži Ule. Trg se hitro prilagaja in obstajajo že sončne elektrarne s hranilniki. Kot pojasni sogovornik, gre pravzaprav za baterijo, ki shranjuje viške in omogoča, da se iz hranilnika elektrika porablja na primer v času višjih tarif elektrike, iz omrežja pa se polni v času nižjih cen. Ule ocenjuje, da bo imel hranilnik pomembno vlogo tudi pri novem obračunavanju, vendar pri tem poudari, da hranilnik omogoča le kratkotrajno rabo, ne pa shranjevanja energije za zimske mesece. Njegova velika prednost je tudi shranjevanje energije za primere izpadov elektrike.

Po novem naj bi se razločevalo med dogovorjeno in presežno obračunsko močjo. Za zadnjo, ki bo predstavljala prekoračitev dogovorjene moči, se bo obračunavala tudi omrežnina. Elektro distributer pa bo tisti, ki bo določil obračunsko moč za vsakega odjemalca na podlagi uporabe omrežja v preteklem obdobju.

Ravno v času priprave članka je Svet agencije za energijo že tretjič prestavil datum začetka uporabe novega sistema obračuna omrežnine za električno energijo, nov datum je zdaj 1. oktober 2024. Dodatno je še pojasnil, da se je za ponovno prestavitev datuma odločil na podlagi analize systemskega stanja, ki trenutno še ne zagotavlja nemotenega procesa izdajanja računov odjemalcem. Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo je sicer agenciji predlagalo, da se uvedba novega sistema obračunavanja zamakne še za dodatni dve leti. Pri tem se je sklicevalo na opozorila gospodarstva o dodatnih stroških in opozorila dobaviteljev o nujnosti testiranja novega obračuna za gladek prehod.

Ule pojasni: »V novem sistemu je predvidenih več blokov, v katerih se bodo tarifne postavke omrežnine za obračunsko moč in energijo razlikovale glede na obremenitev omrežja, se pravi, ko bo omrežje najbolj obremenjeno, bodo najvišje, ko bo najmanj obremenjeno, pa najnižje.«

Izgradnja sončne elektrarne

»Ko se stranka odloči za izgradnjo sončne elektrarne, je prvi korak, da dobimo letno porabo električne energije, pogovorimo se, kakšni so načrti za naprej, ali ima stranka že toplotno črpalko ali ne, električno vozilo, je v načrtu, da se kupi ali ne,« začetek sodelovanja pojasni Ule in doda, da je pomembno, da ima stranka celovito sliko, ki omogoča ustrezno primerjavo in najoptimalnejši izračun, da sončna elektrarna proizvede toliko energije, kolikor jo stranka dejansko porabi. Optimizacija je izjemno pomembna, ker je zaradi viškov električne energije omrežje preobremenjeno. »Preverimo seveda tudi streho, lego; najmanj primerna je stara streha, ki ne bo zdržala nadaljnjih dvajset, trideset let,« nadaljuje, »včasih ni optimalno, pa vendar je bolje, kot da sončne elektrarne nimamo.« Izvedba traja mesec, največ dva. Ni pa vse odvisno od izvajalca, ampak tudi od pridobivanja dokumentacije za distribucijo, ki jo je veliko. Tako je v optimalnih pogojih celoten proces zaključen v treh mesecih.

Uroš Žnidaršič iz Begunj pri Cerknici se je odločil za izgradnjo sončne elektrarne. »S pripravo dokumentacije nisem imel nobenih težav, investicija je bila nekje 11.000 evrov, subvencij ni bilo, prihranek bo približno 70 evrov na mesec,« pojasni. Žnidaršič pravi, da je bila odločitev pravilna, ker so bili pogoji ustrezni, ima pa tudi električno vozilo. »Edini minus, ki ga vidim, je v izgledu strehe,« doda.

Predvidena življenjska doba sončne elektrarne je 30 let in na trgu so že podjetja, ki se ukvarjajo z razgradnjo. Tudi Elgo-Nova razvija rešitev, ki bo omogočila razgradnjo, so pa trenutno proizvajalci panelov tisti, ki morajo panele sprejeti nazaj. »Glede na življenjsko dobo pri nas vedno svetujemo tudi vzdrževanje, ker sončna elektrarna dela praktično cel dan,« pojasni Ule, ki sicer pravi, da nekih večjih težav z vzdrževanjem ni. Včasih sta težavi sneg in neurje, zato

je dobro, da se instalacijo preveri vsaj enkrat na leto s termo kamero. Vsem strankam svetujejo tudi zavarovanje, saj zavarovalna premija ni visoka.

Poveljnik Gasilske zveze (GZ) Cerknica **Klemen Purkart** pove, da se z gašenjem sončne elektrarne ali električnega vozila še niso srečali. Po pojasnilih sogovornika trenutno posebnega programa za tovrstno usposabljanje v okviru Gasilske zveze Slovenije ni, so pa smernice, posvetovanja in seminarji. Kot ocenjuje Purkart, je največja ovira pri gašenju sončnih elektrarn, vsaj v občini Cerknica, višina, saj v GZ Cerknica nimajo vozila z lestvijo ali košaro. »Pomembno je,« izpostavi Purkart, »da ima vsaka elektrarna na osnovi Pravilnika o požarnem redu izdelan požarni načrt, ki mora biti posredovan gasilski enoti.« Tako so gasilci seznanjeni z elektrarno ter lokacijami njenih varovalnih elementov in je izdelan operativno-taktični načrt posredovanja. Pa vendar veliko lastnikov elektrarn načrtov ne dostavi gasilskim enotam. »Ta članek zato izkoriščam tudi kot poziv, da vsi lastniki elektrarn požarni načrt dostavijo svoji lokalni gasilski enoti, eno kopijo pa hranijo na zunanji strani stavbe na dostopnem mestu, ki je zaščiteno pred vremenskimi vplivi,« poudari Purkart. Doda še, da ne škodijo tudi opozorilne oznake ter oznake odklopnih mest. Ovire pri gašenju sončnih elektrarn predstavljajo tudi hranilniki energije. »Tukaj imamo gasilci velike probleme, saj zaradi nevarnosti električnega udara ne moremo posredovati na klasičen način,« zaključi sogovornik.

TOP OGREVANJE
vse za vaš *topel* in *hladen* dom

info@top-ogrevanje.si 041 358 102

**TOPLOTNE ČRPALKE
KRONOTERM¹⁹⁷⁶**

**KLIME,
KAMINI
in
KOTLI NA BIOMASO**

www.top-ogrevanje.si

Avtor: **Uroš Cajnko**

Konferenca Kmetijstvo in prehrana

Društvo učiteljev geografije Slovenije je 31. maja in 1. junija v Ormožu uspešno izpeljalo 6. nacionalno konferenco z naslovom Kmetijstvo in prehrana.

Poleg predavateljev z Oddelka za geografijo ljubljanske in mariborske univerze ter predstavnikov Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU in Kmetijskega inštituta Slovenije je bilo s svojimi raziskovalnimi deli povabljenih tudi nekaj učiteljev geografije iz osnovnih in srednjih šol.

S svojim raziskovalnim delom z naslovom Samostojno učenje geografije na primeru razvoja kmetijstva v občini Cerknica je bil izbran tudi učitelj Osnovne šole Notranjski odred Cerknica **Uroš Cajnko**.

Projektno delo je temeljilo na analizi statističnih podatkov iz popisa kmetijskih gospodarstev v letih 2000, 2010 in 2020 ter na terenskem kartiranju kmetijskih zemljišč v občini Cerknica.

V občini Cerknica je še naprej viden trend deagrariacije, saj se število kmetijskih gospodarstev še naprej znižuje. Trenutno je v občini 580 kmetij; v povprečju se število na letni ravni zmanjša za štiri kmetije. Podobno kot število kmetij upada tudi število ljudi, ki se ukvarjajo

© Osebni arhiv

s kmetijstvom. Večji del se s kmetijstvom ukvarja v okviru dopolnilne dejavnosti, le še štiri odstotki občanov Cerknice se s kmetijstvom ukvarjajo poklicno. Površina povprečne kmetije v občini Cerknica znaša 7,7 ha in se počasi povečuje. Pri tem se zmanjšuje delež njiv (7 odstotkov), povečuje pa se delež travnikov in pašnikov (91 odstotkov). V hribovitih predelih pa je opazen predvsem proces zaraščanja in ogozdovanja nekdanjih kmetijskih površin. Nasploh v občini Cerknica upada tudi delež glav velike živine; trenutno smo pri številki 1800 glav velike živine, predvsem goveda, kar znaša približno tri glave živine na kmetijo. Zanimiv pa je podatek, ki je v nasprotju s slovenskim povprečjem, da se kljub upadu kmetijskih gospodarstev v občini Cerknica povečuje število traktorjev in ostale kmetijske mehanizacije.

Smernice razvoja kmetijstva in zaustavitve nadaljnje deagrariacije v občini Cerknica so predvsem v razvoju ekološkega kmetijstva z lastnimi blagovnimi znamkami kmetijskih izdelkov in v povečanju dohodkov kmetov iz dopolnilnih dejavnosti, predvsem turizma.

SOOBLIKUJ PODJETNIŠKE SPODBUDE VSE DO LETA 2030!

Spoštovani podjetniki,

v vseh občinah naše regije se zavedajo pomena vašega dela in se z veliko resnostjo lotvajo oblikovanja spodbud za podjetnike, za vaš nadaljnji razvoj. V želji, da bodo te spodbude čim bolj učinkovite in bodo ustrezale vašim potrebam, vas vabimo k sodelovanju!

Vzemite si pet minut svojega časa in izpolnite kratko anketo, ki bo pripomogla k oblikovanju pravilnika, ki bo resnično koristil vsem podjetnikom v regiji.

V kolikor imate kakršnekoli dodatne predloge ali želje, ki jih želite sporočiti pripravljalcem pravilnika, vas prosimo, da se obrnete na nas in sicer na telefonsko številko 031 257 222 ali po e-pošti na naslov info@inkubator-perspektiva.si.

PIP ekipa se že veseli poletnega oddiha!

V juliju in avgustu smo za vas dosegljivi na info@inkubator-perspektiva.si in **031 257 222** ali osebno po predhodnem dogovoru.

V Cerknici bomo zaradi koriščenja letnih dopustov odsotni med 8. 7. 2024 in 16. 8. 2024. V prostorih za podjetniško sodelovanje na Partizanski 2a se ponovno srečamo v torek, 20. 8. 2024!

SONČNO IN SPROŠČENO POLETJE!

Vir: www.cerknica.si Fotograf: Ljubo Vukelič

30 let podjetja ebm-papst Slovenija

Podjetje ebm-papst Slovenija, ki je največji delodajalec na Notranjskem, je 7. junija v Podskrajniku v počastitev 30-letnice delovanja odprlo nove logistične prostore. Dogodka so se poleg zaposlenih udeležili pomembni gostje.

Med njimi so bili veleposlanica Republike Nemčije **Natalie Kauther**, župan občine Cerknica **Marko Rupar**, predstavniki gospodarskih zbornic in poslovnih združenj, poslovni partnerji, predstavniki vodstva skupine ebm-papst in sedanji ter nekdanji zaposleni ebm-papst Slovenija. Z odprtjem novih prostorov želi podjetje postati vodilno na področju izdelave ventilatorjev za toplotne črpalke v Evropi.

Generalni direktor **mag. Aleš Poljanšek** je v govoru na odprtju novih proizvodnih in logističnih prostorov izpostavil, da je podjetje v 30 letih delovanja iz podjetja z manj kot sto zaposlenimi zrasklo v podjetje s skoraj 500 zaposlenimi in postalo vodilno v elektroindustriji, ki nenehno postavlja nove standarde. Posebej je izpostavil pripadnost in zavzetost sedanjih in nekdanjih sodelavk in sodelavcev ter se jim zahvalil za njihov trud in uspešno delo v zadnjih tridesetih letih.

Član izvršnega odbora skupine ebm-papst in glavni izvršni direktor globalne divizije Tehnologije ogrevanja **dr. Hannes Säubert** je predstavil ključne mejnike v zgodovini podjetja ebm-papst Slovenija, ki se je razvilo iz podjetja Ydria Motors. Poudaril je dobro sodelovanje med lokacijami skupine ebm-papst v Cerknici, Somborju, Landshutu in Mulfingnu. Po njegovem mnenju je lokacija v Podskrajniku primer dobre prakse transformacije proizvodnje. Skupina se je zato tudi odločila za naložbo v logistične prostore ter v povečanje avtomatizacije logističnih procesov. V prihodnje

načrtujejo še druge naložbe v okolju prijazno proizvodno opremo in infrastrukturo.

Zbrane je nagovoril tudi župan občine Cerknica Marko Rupar. Povedal je, da je podjetje ebm-papst Slovenija ključno za vzpostavljanje socialne varnosti v lokalnem okolju. S številnimi novimi vlaganji, posodobitvami, okoljskimi in družbenimi zavezami generira lokalni gospodarski razvoj, iz tujine pa je v lokalno okolje prineslo dobre prakse ter bilo navdih in spodbuda tudi za druga domača podjetja.

Uradnemu odprtju prostorov sta sledila ogled proizvodnje ter druženje gostov in zaposlenih.

Našo regijo bogati 13 obetavnih podjetniških zgodb

✉ Podjetniški inkubator Perspektiva @ Ljubo Vukelič

Ponosni smo na podjetniške dejavnosti in razvoj, ki ga v primorsko-notranjski regiji ustvarjajo mlada podjetja. Ena izmed podjetniških spodbud, ki so jo v tem letu podprle občine Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina, Pivka in Postojna, je bil tudi podjetniški program Mrežnega podjetniškega inkubatorja Perspektiva Biznis in PIP, ki se je po treh intenzivnih mesecih pridobivanja podjetniških veščin in kompetenc 9. junija zaključil z razglasitvijo dveh zmagovalnih podjetniških idej, ki sta prejeli finančni nagradi po 10.000 evrov.

Vseh trinajst podjetij že deluje in ima jasno zastavljene nadaljnje podjetniške korake ter cilje. Iz občine Cerknica sta k programu pristopili podjetji TagPlan (**Gregor Obreza, Jure Špeh**) in Diatonične harmonike Matt (**Tina Poljanšek**). Za najperspektivnejšo podjetniško idejo je bila letos izbrana in nagrajena z 10.000 evri, ki jih prispeva Občina Cerknica, ideja Diatonične harmonike Matt Tine Poljanšek, glasbenice in podjetnice iz občine Cerknica. Za najinovativnejšo podjetniško idejo pa je nagrado v vrednosti 10.000 evrov, ki jo zmagovalcu namenja Občina Postojna, prejela ideja Neotropica & VR island **Klemena Ogrizka** iz občine Postojna. Čestitke! ■

Matevž Zakrajšek

Skoraj 27-letni Matevž je letos prejel občinsko priznanje srebrni taborski znak za posebne dosežke. Jeseni bo preteklo 21 let, ko se je v prvem razredu priključil tabornikom – cerkniškemu Rodu Jezerska ščuka. Proti zaključku osnovne šole je postal vodnik taborniške skupine, zadnjih osem let pa je načelnik cerkniškega taborniškega rodu ter na dnevni ravni skrbi za izvedbo dogodkov in projektov. Vmes je več let opravljal vlogo taborovodje, ki vodi organizacijo posameznih taborov, eno leto pa je prevzel vlogo starešine, ki rod zastopa. Vodenju cerkniškega taborniškega rodu prostovoljno posveti precej prostega časa – pravi, da mu ga pogosto zmanjka.

Rod Jezerska ščuka vsako leto v avgustu, že skoraj petdeset let, organizira desetdnevni tabor, intenzivne priprave nanj pa se začnejo vsaj tri mesece prej. Prav tako imajo vsak mesec znotraj društva eno akcijo oziroma projekt. Taka primera sta jesenovanje in zimovanje, kjer se udeleženci odpravijo v eno izmed koč, vsebina in dejavnosti pa so podobne tistim na taboru. Matevž je maja letos prevzel vodenje in organizacijo orientacijskega tekmovanja Ščukanovanje, ki so ga uspešno izvedli po večletnem premoru. Prisoten je pri skoraj vseh aktivnostih rodu, kjer tudi pomaga članom društva, ki dejavnosti in projekte vodijo prvič. Udeleženci taborov in ostalih aktivnosti pridobivajo taborniške veščine, ki se prepletajo z izkušnjami življenja v naravi, Matevžu in vodnikom pa se zdi pomembno, da se vzgoja in učenje dogajata skozi igro. V zadnjih letih je število vodnikov in članov Roda Jezerska ščuka ponovno narastlo, trenutno jih je aktivnih okoli sto. Matevž se pri svoji strasti drži reka »enkrat tabornik, zmeraj tabornik«.

Konec tedna mu zapolni igranje trobila evfonij, ki ga pri Godbi Cerknica igra od srednje šole naprej. Bil je del prve generacije cerkniških godbenikov, ki so se igranja instrumenta štiri leta intenzivno učili v godbeni šoli, z učenjem instrumenta je začel v petem razredu osnovne šole. V sklopu godbe nastopa na raznovrstnih kulturno-družabnih dogodkih, kot so Poletni večer, božično-novoletni koncert, prvomajska

budnica, karneval ter tekmovanja in ostali manjši nastopi. Je eden izmed treh, ki igrajo evfonij. Zadnjih deset let je aktiven član Pustnega društva Cerknica, kjer sodeluje pri pripravi in izvedbi predstave »TV Čohovo«. Pred dvema letoma je bil tudi eden izmed komentatorjev karnevala.

Matevžovo šolanje se je začelo v domači Cerknici, kjer je obiskoval osnovno šolo. Po zaključeni gimnaziji v Postojni se je sprva vpisal na Fakulteto za elektrotehniko v Ljubljani, pozneje pa se je odločil za obiskovanje Višje strokovne šole v Postojni – smer strojništvo. Trenutno ga na študiju strojništva čaka le še pisanje diplomskega dela. V času študija – od leta 2016 do 2021 – je bil v upravnem odboru Notranjskega študentskega kluba (NŠK) in sodeloval pri izvedbi dejavnosti, tudi npr. pri izvedbi poletnega festivala Heksnfest. Trenutno je zaposlen v sosednji občini Vrhnika, kjer v večjem lokalnem podjetju Siliko dela v oddelku orodjarstva.

Pri vseh pristočasnih dejavnostih mu je najpomembnejše, da je prijetna družba in da se vedno nekaj dogaja. Veliko mu pomeni, da sodeluje z drugimi člani ekipe ter da je njegov trud košček skupinskega dela. Poudari, da je za vse dosežke in izpeljane aktivnosti zaslužna celotna ekipa omenjenih društev. Hvaležen je za potrpežljivost bližnjih, saj mu omejene dejavnosti vzamejo veliko časa tako med tednom kot tudi konec tedna. Življenje v Cerknici mu je prijetno, v teh krajih si želi tudi dolgoročno ostati.

Priznanje Naša Slovenija 2024

Publicist in oblikovalec **Robert Kužnik** iz Cerknice je že vrsto let povezan z Maksimom Gasparijem, rojakom iz Selščka, slikarjem, risarjem, profesorjem in restavratorjem, ki je pustil neizmerno in neizmerljivo sled v slovenskem slikarstvu, še toliko bolj, ker ga prav prek dela in hotenj Roberta Kužnika spoznavamo kot najodličnejšega slovenskega ljudskega umetnika, ki je s svojimi deli ohranil slovensko kulturno dediščino. Robert Kužnik je s pripravo in izdajo monografije z naslovom Maksim Gaspari – Iz naroda za narod postavil izjemen knjižni spomenik, ki ostaja trajen in enkraten spomin na velikega slovenskega slikarja. Med vrhove ohranjanja spomina na velikega slikarja pa lahko štejemo razstavo o delu in življenju Maksima Gasparija, ki bo konec oktobra 2024 na ogled v Slovenskem etnografskem muzeju (SEM). Kužnik je leta 2021 podal pobudo za razstavo in aktivno sodeluje s SEM, ki na tak način kot tovrstna strokovna institucija umetniku izraža priznanje, ki si ga nedvomno zasluži.

V vasi Sveče v Bistrici v Rožu, Avstrijska Koroška, je na slovesnosti 8. junija Kužnik prejel priznanje Naša Slovenija 2024 za raziskovanje, ohranjanje in interpretacijo dediščine slikarja Maksima Gasparija ter ljudskega izročila na Notranjskem. Robert Kužnik pa ni edini prejemnik priznanja iz občine Cerknica. Za zasluge pri ohranjanju dediščine so si ga prislužili tudi člani Moškega pevskega zbora Dragonarji generala Maistra. Čestitke!

✉ Primož Hieng 📷 Andreja Hiti Kužnik

Prenovljena Čebelarstva učna pot

Čebelarstvo društvo (ČD) Cerknica je po 22 letih obnovilo prvo Čebelarstvo učno pot v Sloveniji, ki je speljana na Goričici ob društvenem čebelnjaku na Cerkniškem jezeru. V dolžino meri okrog 200 metrov in ima poleg usmerjevalne table še dvanajst vsebinskih točk, kjer lahko pridobite osnovna znanja o čebelji družini, življenju v panju, pridelkih, zgodovini čebelarstva ... V oglednem panju si na varen način (za steklom) lahko v živo ogledate čebeljo družino s kraljico matico ali pa si le malce odpočijete na klopi ob prijetnem zvoku šumenja čebel in ptičjega petja. S sredstvi za obnovo je pomagal tudi Notranjski park. Z gradbeno mehanizacijo nam je na pomoč priskočil **Luka Leban**. Table je oblikovala lokalna oblikovalka **Maja Ančimer Žagar**. Lepo vabljeni k ogledu. Za ostale informacije se lahko obrnete na ČD Cerknica (cdcerknica@gmail.com). Čebelarški pozdrav, naj med!

✉ Olga Braniselj 📷 Luka Leban

Mozaiki se predstavljajo v Trzinu

V prvih junijskih dneh smo mozaičarji Kulturnega društva Rak Rakek postavili razstavo mozaikov v galeriji v Trzinu. Razstavljali smo zbirke: Ptice naših krajev; Sadje, zelenjava in slaščice ter Picasso po naše. Že med postavljanjem je bila razstava lepo obiskana, saj je galerija v avli pred prostori knjižnice, glasbene šole ter zdravstvenega doma. Mozaiki so bili na ogled do konca junija.

✉ 📷 Karmen Petrič

Stoletnica Marija Zalar

Predstavnice Društva upokojencev Cerknica in pevke Ženskega pevskega zbora Lipa so na njenem domu obiskale gospo **Marijo Zalar**, po domače Martinovo Micko, ki je 19. junija praznovala svoj stoti rojstni dan. Stoletnica je bila vesela obiska, ki je minil

v prijetnem vzdušju in ob petju predstavnic zbora. Skupna misel vseh, ki so se zbrali na domačem vrtu, je bila, da je gospa Micka izjemno čila za svojo častitljivo starost. Skupaj s prostovoljkami Območnega združenja Rdečega križa Cerknica-Bloke-Loška dolina pa

je gospo Marijo obiskal tudi župan **Marko Rupar**. Razveselil jo je s torto in šopkom. Tako gospa kot njeni najbližji so župana lepo sprejeli. Gospa Marija je bila obiska vesela, njene oči pa so najbolj zažarele takrat, ko sta z violinami nastopili njeni pravnukinji.

✉ Sabina Ileršič 📷 Arhiv DU Cerknica

Vabilo Nogometnega kluba Cerknica

Nogometni klub Cerknica bo v letu 2026 praznoval sto let! V klubu je trenutno več kot štiristo mladih nogometašev, ki trenirajo in igrajo v mlajših starostnih kategorijah. Smo se pa odločili, da v sezoni 2025/2026 ponovno začnemo tekrovati tudi s člansko ekipo. Vabljeni vsi zainteresirani od 17. leta dalje, da se pridružite. Začnemo v sredo, 17. julija, ob 19.00. Dobimo se v Športnem parku Koleno v Cerknici, s seboj imejte športno opremo. Na treningih se bomo vse dogovorili ter se do zime redno dobivali vsako sredo ob omenjeni uri.

Praznovali visoke jubileje

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim. Ob visokih jubilejih jih namreč prostovoljci Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V juniju je 90. rojstni dan praznovala **Alojzija Škof** iz Dolenje vasi, **Marija Zalar** iz Cerknice pa je dopolnila sto let. Iskrene čestitke.

14. Kunaverjev pohod

✉ Barbara Šivec 📷 Boris Perko

Kljub nestanovitnemu vremenu smo se 1. junija zbudili v čudovito soboto, ki nas je prijetno presenetila tudi s številom obiskovalcev 14. Kunaverjevega pohoda v organizaciji Turističnega društva Rakek. Letos smo dosegli rekordni obisk z več kot 220 pohodniki. Veseli nas pa tudi dejstvo, da nam je tokrat uspelo v naše prečudovite kraje zvabiti pohodnike iz različnih delov Slovenije (Jesenice, Slovenske Konjice, Hrastnik, Medvode, Kamnik, Nova Gorica, Sežana, Celje ...). Hvala vsem, ki ste s svojim sodelovanjem pripomogli k uspešno izvedenemu dogodku: **dr. Juriju Kunaverju**, **Štefaniji Šebalj Mikše** (Planinsko društvo Cerknica), **Sašu Dolesu**, **Maji Malc**, pevske-mu zboru in klekljarski sekciji Kulturnega društva Rak Rakek, Plesni skupini Mavrica, Jamarskemu društvu Rakek, Društvu deklet in žena s podeželja Klasje Cerknica, Ekološki kmetiji Ileršič in Prostovoljnemu gasilskemu društvu Rakek. ■

Dan druženja in gibanja vseh generacij

✉ Anja Purkart 📷 Gordana Crepulja

Stanovalci in zaposleni DEOS, Centra starejših Cerknica so združili moči z Večgeneracijskim družinskim Centrom Cerknica, pod vodstvom **Sare Smaić**, ter se s posebnim razlogom skupaj odpravili v Osnovno šolo Notranjski odred Cerknica, kjer so v začetku meseca junija organizirali Dan druženja vseh generacij, ki je bil posvečen 60-letnici stavbe matične šole. Za začetek so pripravili kulturni program, ki je pričal o številnih plesnih, glasbenih, igalskih talentih učencev cerkniške šole. Po programu pa so se učenci skupaj z lokalnimi društvi, upokojenimi učitelji in posamezniki zabavali na različnih delavnicah in športnih dejavnostih. Stanovalci DEOS Centra so za učence pripravili raznorazne družabne igre, med drugim tudi posebne prstne igre, s katerimi so si krajšali čas kot otroci. Ob spoznavanju iger in pripovedovanju o starih časih so se med stanovalci in učenci tkale posebne vezi, polne vrednot medgeneracijskega sodelovanja in druženja. ■

KAM PA TOKRAT NA POČITNICE?

IZLETI • POČITNICE • POTOVANJA

MLADINSKI SERVIS • LETALSKE VOZOVNICE • PREDPRODAJA VSTOPNIC

Vsa ponudba vas čaka na :

www.tur-servis.si

TUR SERVIS CERKNICA • CESTA 4. MAJA 50, CERKNICA • TEL 01 70 50 560 • 051 30 76 80

INFO @ TUR-SERVIS.SI • WWW.TUR-SERVIS.SI

PRODAJAMO
IN ZASTOPAMO:

KANU SAFARI.

IZPOSOJA KANUJEV • CERKNIŠKO JEZERO

SOBOTA, NEDELJA, PRAZNIKI
od 10. do 18. ure
med tednom pokličite 051 30 76 80

- KANU IZLETI
- TEAM BUILDING
- ROJSTNODNEVNI KANU IZLETI

Hodim, torej grem

Na zadnji prireditvi pred počitnicami je **Marjan Bradeško**, doma iz polhograjskega hribovja, po izobrazbi magister računalništva, avtor potniških in poslovnih knjig: *Privlačna Slovenija*, *Konec tedna na izlet*, *Povejte z veseljem*, *Prodajte s srcem*, v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica skupaj z **Alenko Veber** predstavil leposlovno delo s planinsko tematiko z naslovom *Hodim, torej grem*. Dvaintrideset zgodb je razdeljenih v devet poglavij, območij, od Krasa do Triglava, Julijskih Alp in Haloz, pa tudi čezmejnih. Po hribih je hodil z družino, prijatelji, s pokojnim Dariem Cortesejem sta hodila tudi po Javorniku, v zadnjem času hodi sam, kar pa je velika odgovornost, saj moraš absolutno verjeti, da boš prišel živ in zdrav nazaj, ne sme te biti strah. Vedeti je treba, kdaj se obrniti nazaj, ker naprej ne gre ali pa zelo težko. Na poti moraš biti preudaren in verjeti, da se bo dobro končalo. Nekaj poti v knjigi, posebej v grapah, pa je takih, da zahtevajo zares izdelanega planinca z alpinističnimi izkušnjami. Poti, ki jih Bradeško predstavi, niso obljudene, so samotne, polne izzivov in premišljevanj. »Zakaj bi vsi v kolonah hodili le na Viševnik in Triglav ali vselej le na Grmado, če gremo lahko morda še kam drugam?« ■

Izlet v Prago

Člani Društva upokojencev Rakek smo se 3. junija v zgodnjih jutranjih urah odpeljali do češke metropole. Praga je ena izmed najlepših evropskih prestolnic in velja za gotško lepoticu ob romantični Vltavi, o kateri je napisal slavno skladbo tudi Bedrich Smetana. Ogledali smo si židovski predel Prage, kjer so ohranjeni staro pokopališče in nekaj sinagog. Po slikovitih uličicah smo prispeli do Staromestnega trga, kjer smo občudovali Tinsko cerkev, mestno hišo in stolp s slavno astronomsko uro, pod katero ob vsaki polni uri nepregledna množica turistov čaka na sprevid dvanajstih – iz lesa izrezljanih – apostolov. Po Vltavi smo se odpeljali z ladjico, na kateri so nam postregli večerjo. Občudovali smo elegantne mostove, rečne otoke in pravljичno lepe stavbe na obrežju. Z vodnikom smo odkrivali lepote in znamenitosti, kar nekaj časa pa smo imeli tudi za samostojno potepanje po mestu. Naslednji dan smo se zapeljali skozi mestno središče, mimo glavne železniške postaje, Palače kulture, Narodnega muzeja in cerkve Srca Jezusovega, ki jo je zasnoval Jože Plečnik. Najveličastnejši del češke prestolnice so Hradčani. Ogledali smo si osrednjo češko cerkev svetega Vida, ki je prava gotška mojstrovina, in se čudili pravljичni Zlati ulički. Prelep razgled z grajskega griča smo pustili za seboj, ko smo se po ozkih ulicah Male Strane podali do Karlovega mosta – najznamenitejšega mosta v Pragi. Tretji dan smo na poti proti domu naredili postanek v mestecu Češki Krumlov z lepo ohranjenim srednjeveškim jedrom, ki je pod Unescovo zaščito. Polni lepih vtisov in zadovoljni, ker nam je lepo vreme polepšalo potepanje po Zlatem mestu, smo se v večernih urah vrnili domov. ■

Po skoraj dvajsetih letih ponovno Martinjci za Martinjce

V soboto, 15. junija, ravno na god svetega Vida, ki je zavetnik cerkve v Martinjaku, se je v tej idilični vasi odvila prireditev Martinjci za Martinjce. Nazadnje se je – ravno na mestu, kjer je potekala letos – za gasilskim domom – odvila pred skoraj dvajsetimi leti. Prva pa je bila pred tridesetimi leti. Kar tri nekdanje nastopajoče, **Anja Turk**, **Mojca Kovačič** in **Polona Otoničar Pajk**, danes vse učiteljice, so bile na tokratni prireditvi mentorice, kot mentorici sta se pridružili še dve učiteljici iz vasi Martinjak **Anka Premrov** in **Vesna Babič**. Idejni vodja prireditve je sicer danes upokojena učiteljica **Jožica Turšič**, ki je pred tremi desetletji napisala Martinjsko himno. Tudi na letošnji prireditvi je zadonela iz ust številnih nastopajočih. Prireditev, ki jo je v celoto povezala **Ana Kovačič**, vezno besedilo zanjo pa napisala Polona Otoničar Pajk, se je začela s slovensko himno. Sledil je nagovor župana občine Cerknica **Marka Rugarja**, ki je povedal, da je vesel, da je prireditev povezala vaščane in da so ti, po zgledu vasi Selšček, tako složni, nato pa pojasnil, kakšno je stanje na področju gradnje novega gasilskega doma v Martinjaku. Govoru je sledila Martinjska himna, nato pa izštevanka nastopajočih, pa solo glasbene točke, deklamacije in ples. Prireditev je pobožala tako oči kot ušesa in je bila bogato obiskana – ne le s strani vaščanov, ampak tudi drugih gostov. Sledila ji je gasilska veselica s skupino Firbci. ■

Na lepi Menišiji

www.cerknica.si | Ljubo Vukelič

Turistično društvo Menišija je pri gasilskem domu v Begunjah pri Cerknici 16. junija znova združilo prebivalce okoliških vasi. Prireditev Na lepi Menišiji slavi povezanost in mnogotere talente tamkajšnjih ljudi in gostov. Nastopili so zborčka iz cerkniškega vrtca in Podružnične šole Maksim Gaspari Begunje, muzikanta Simon in Klemen iz Varstveno-delovnega centra Postojna, Enota Cerknica, Nika in Janez Martinčič, družina Korenčan, Plesna skupina Mavrica in Kulturno društvo Menišija. Na stojnicah pa so se predstavili Re-Vivo Art, Zavod Notranjska hiša, Lovska družina Begunje pri Cerknici, Lenina kvačkarija, BT-LASER, Prostovoljno gasilsko društvo Begunje pri Cerknici, Mikološko društvo Notranjske, Kmetija Mihelčič, Klekljarska sekcija Kulturnega društva Rak Rakek, Damijana in Vasilij Škrli, Masažni studio Meridian, Lavandea in Po osmi in pol. Organizatorji se vsem obiskovalcem zahvaljujejo za obisk, razstavljalcem pa za predstavitev. ■

Pohod na Visoko v Poljanski dolini

Boža Vesel

20. junija se je obetal vroč dan, ko smo se članice in en član z avtomobili odpeljali proti Poljanski dolini, v deželo pod Blegošem. V vasi Ravne pri Žireh smo se sprehodili po gozdni poti do skrivnostne kamnite mize. Pot smo nadaljevali do Tavčarjevega dvorca v vasi Visoko, ki leži v objemu okoliških gričev in gozdov nedaleč od Poljanske Sore. Kmečki dvorec, ki je bil od sredine 17. stoletja v lasti rodbine Kalan, je pozneje odkupil pisatelj Ivan Tavčar. Lepota doline mu je dala navdih za ustvarjanje njegovih najboljših del, ena najlepših je povest Cvetje v jeseni. Sprehodili smo se po gozdni učni poti mimo družinske grobnice, kjer je pokopan Ivan Tavčar. Nato smo se sprehodili po lepi sprehajalni poti ob reki Sori. V dvorcu smo si ogledali stalno razstavo o zgodovini Visoške domačije, čudovito poročno dvorano in črno kuhinjo. Na vrtu pred dvorcem smo se v senci starodavnih dreves spočili in posladkali z dobrotami iz kavarne. ■

MEGADOM

URESNIČI IDEJE CENEJE!

BAZEN INTEX S KOVINSKO KONSTRUKCIJO

305X76CM

AKCIJA

99,99€

REDNA CENA:
145,99€

Akcija velja do odprodaje zalogi!

MEGADOM PODSKRAJNIK 01/7050 705

Zelene strehe

MGing

Hidroizolacija ravnih streh
Sanacija zamakanja
Nadstreški
Kleparski zaključki

MGing d.o.o.
podružnica Notranjska

041 900 797
info@mging.si
www.mging.si

Letni koncert KZ Fran Gerbič

✉ Urša Mršnik 📷 Ljubo Vukelič

Na prvi junijski dan je Komorni zbor (KZ) Fran Gerbič zaključil še eno pevsko sezono. V čudoviti zelški cerkvi, ki očara s svojo preprostostjo, a veličastnim zvenom, je z gosti, Mešanim pevskim zborom dr. Lampe Francišek iz Črnega Vrha nad Idrijo, ustvaril lep glasbeni večer z raznolikim naborom pesmi. Glasbeno popotovanje je vodilo tja v romantiko pa nazaj v današnji čas. Spogledovali so se s popularno in ljudsko glasbo. Posebno ponosni so na prekmursko ponarodelo Zrejlo je žito, pod katere priredbo se je podpisal **Jože Rajk**, ki že 32 let vodi KZ Fran Gerbič. Skupaj z gosti so zapeli nekaj pesmi in z zvokom dodobra napolnili vsak kotiček cerkve. Ob bučnem aplavzu so za dodatek skupaj z gosti in bivšimi člani zbora zapeli še Pa se sliš, vsem poznano ljudsko pesem, ki je postala že tradicionalni zaključek letnih koncertov. Prijeten junijski večer so sklenili ob pogostitvi, kjer so nazdravili na še več takih sodelovanj. Veselijo se novega pevskega leta in že načrtujejo udeležbo na mednarodnem tekmovanju. Spremljajte njihovo delo na spletni strani www.fran-gerbic.si. Obenem vabijo vse tiste, ki bi želeli prepevati, da se jim pridružijo. ■

Naši fantje gredo, naši fantje gredo

✉ Drago Frlan 📷 Ljubo Vukelič

V sklopu prireditev ob občinskem prazniku smo se na Rakeku v četrtek, 6. junija, v dvorani Rak rakovškega gasilskega doma v velikem številu udeležili predstavitve knjige našega žal že pokojnega zgodovinarja in sociologa **Bogdana Urbarja** Naši fantje gredo, naši fantje gredo – nastanek, razvoj in bojna pot Rakovške čete. Knjiga je plod Urbarjevega dolgoletnega raziskovalnega dela o pomembnem in prelomnem obdobju v času druge svetovne vojne, ko se je na Rakeku oblikovala skupina fantov, nazorsko različno mislečih, vendar povezanih v skupnem cilju: organiziran upor proti okupatorju. Knjiga na približno 400 straneh dokumentirano izpričuje in pojasnjuje razmere, ki so pogojevale odhodu rakovških fantov v partizane, ustanovitvi Rakovške čete ter nadaljnjemu večkratnemu preoblikovanju enote, vse do pohoda Loškega (Soškega) odreda na Primorsko. Hkrati pomeni izid knjige tako dolg lokalne skupnosti, torej Rakeka in Občine Cerknica, do teh mladih fantov, ki so odšli v boj proti okupatorju zavedajoč se, da ni več poti nazaj v varno zavetje domače hiše, kot tudi dolg do našega vsestranskega Bogdana Urbarja. Gradivo je pregledal in uredil zgodovinar **dr. Damijan Guštin**, ki je kot urednik izdaje knjige samo predstavitev vodil in strokovno usmerjal. ■

Morsko kraljestvo

🌐 www.cerknica.si 📷 Tine Šubic

V 18. letu delovanja je Baletno društvo Postojna na zadnjo majsko nedeljo v cerkniškem kulturnem domu predstavilo letno produkcijo z naslovom Morsko kraljestvo. Baletna predstava Morsko kraljestvo je poučna predstava o raznovrstnosti življenja v morju, ki jo moramo ohraniti. Popeljala nas je v pisani svet živalstva, rastlinstva in naravnih pojavov, ki jih ljudje lahko s svojim ravnanjem ogrožajo. Kljub negativnim vplivom, ki jih človeštvo povzroča z onesnaževanjem narave, pa se v predstavi morske živali odločijo za pozitiven pristop k rešitvi.

V 16 plesnih točkah se je predstavilo več kot sto otrok iz Cerknice in Postojne, ki so zaplesali pod taktirko svojih baletnih učiteljic in koreografinj: **Valerije Želko Rebec**, **Mire Marič**, **Žane Vidmar**, **Nike Lipolt** in **Tine Leder**, režiserke predstave.

Barviti in izvorni kostumi so delo kostumografinje **Alenke Požar**. Sceno sta oblikovala **Boris Požar** in **Silvo Čuk**. Zgodbo je povezovala **Katerina Kocman**. Za celotno organizacijo in koordinacijo pa sta skrbeli **Nevenka Burger** in predsednica društva **Mateja Kocman**, ki se je ob zaključku predstave zahvalila za večletno finančno pomoč občin Cerknica in Postojna ter staršem za zaupanje, da skupaj omogočajo uresničevanje usvajanja baletnega znanja in uresničevanja sanj otrok. ■

Avtorica: **Marija Hribar**

Spomini na osnovno šolo Gorenje Jezero

Marija Branisel, rojena Mulec, Jeršinava z Otoka, se zelo dobro spominja jezerske šole, prvi razred je obiskovala v šolskem letu 1957/58. Spomine je pomagala obujati tudi Lojzka Stražišar, rojena Martinčič, Kržiščarjeva z Otoka, v prvi razred je vstopila v šolskem letu 1956/57.

Verjetno ste v šolo z Otoka na Gorenje Jezero hodili po različnih poteh?

V šolo smo hodili zmerom peš, v vsakem vremenu, po različnih poteh in stezicah. Kadar je bilo jezero brez vode, smo šli po stezicah čez senožeti, naravnost od Otoka do Gorenjega Jezera. Tej poti smo rekli Naravnost. Ta pot je bila najkrajša, lahko bi se reklo, da smo hodili po jezerskem dnu. Preskočiti smo morali še manjše studence, ki so imeli še nekaj vode, drugače pa je bilo suho. Šli smo tudi po poti za gozdom, pri Tresencu čez do Laz, pa potem na nasip. V Brežičku je bila vedno voda notri, pri Tresencu smo morali iti za gozdom, saj je bil vedno poln. Bile so še druge poti in steze po gozdu, ena je bila Kurj'ca, druga je bila gozdna vlakna, poimenovala Strmica, pa po cesti smo šli, je bila pa malo daljša, če je bil dež, da ni kapalo z dreves. Vedeli smo za mnoga gnezda, previdno smo jih opazovali, koliko jajčk je v njih. Ko so se zvalili mladički, je bilo pravo veselje gledati njihovo hranjenje, pa potem, ko so zleteli iz gnezda.

Skupaj v šolo smo hodili Otočani: Martinov France, Mrtinščava Pavla, Suzana, T'Gurejna Iva, Kržiščarjeva Lojzka, Jeršinava Marija, Janko, Anžetov Lojz, Jože, z Laz so bili

Črnigojeva Fani, Marija, Jurjevčič Mirko, Porokova Danica, Emica, Kotnik Janko.

Marija Branisel in Lojzka Stražišar (© MH)

Kako pa je bilo na Malenšču?

Zelo dostikrat je tam tekla voda čez cesto. Tako je bilo nizko v ovinku, da je tam najprej voda prišla. Voda je drla, te je lahko spodneslo. Tle je bila soseda Pavla Mrtinščava, ni imela škornjev, jo je pa Lojzka prenesla čez, cikubaku. Pavla je bila vedno za hece, je rekla Lojzka: »Če ne boš tiho, te bom

Dilce, hrani Marija Branisel. (© MH)

Usnjena sandalica, na podplatu ima spredaj in zadaj pritrjeni šinci, hrani Lojzka Stražišar. (© MH)

postavila v vodo.« Ni bila tiho, pa jo je postavila. Potem se je jezila, ker je bila mokra.

Če je bilo jezero poledenelo, ste uporabljali doma narejene lesene drsalke.

Dilce smo jim rekli, tudi šmrkle. Dostikrat smo šli z drsalkami čez jezero do jezerske šole. Točno smo vedeli, kje gremo lahko. Poganjali smo se s špicarco, palico, ki je imela na koncu cvek. Na dilcah, drsalkah so bili paščki od kakšnih starih škornjev, spodaj sta bili pritrjeni dve kovinski žici, šini. Če je bila pa voda majhna, če je zamrznilo, je bila trava vmes, se ni dalo drsati, smo hodili pa peš.

Ali vas je kaj premamilo na poti v šolo in iz nje?

Na Malenšču smo včasih začeli loviti ribice in smo pozabili na šolo. Učiteljica nas je videla, ko smo šli z Laz proti Gorenjemu Jezeru, potem pa nas ni bilo. Skrbela je za nas. Poslala je kakšnega zanesljivega učenca, naj nas gre iskat. Ko nas je zagledal, imel je zelo pomembno nalogo, je poklical: »Takoj v šolo, troti otoški!« Včasih nas je na poti v šolo presenetil dež in smo prišli v šolo premočeni, takrat je učiteljica Danica Tomšič sušila oblačila ob veliki okrogli peči, ki je stala v kotu. Drva smo sami nanесли in tudi nalagali smo polena med poukom pozimi. Poleg učilnice je bila kuhinja, kuharica je tam pripravila malico. Kruh za malico je pripeljal avtobus iz Starega trga in smo ga šli iskat na postajo pri gostilni Pri Vragu.

Sošolka Marija Jurjevčič z Goričic je imela staro mamo na Otoku, njen ata je bil s tle doma, mama je bila z Dolenjega Jezera, sta bila oba v službi, ona je bila najstarejša. Ko je prišla iz šole, je morala skuhati južno, rada pa bi šla z nami na Otok. Smo šli z njo iz šole še na Goričice, smo ji pomagali pri kuhi, je še v štedilnik drva na ogenj naložila, posodo h kraju postavila, potem smo šli skupaj na Otok k stari mami, Mežnarjevi. Ko je šla nazaj, smo jo spremili. Tako smo prehodili še dosti več, kot je bilo nujno.

Učiteljica Danica Tomšič je na jezersko šolo prišla v šolskem letu 1951/52.

Bila je iz Grahovega, od Tastarih Janeza se je reklo po domače. Učiteljica Danica nas je vse naučila, pisati, računati, lepega vedenja, vrtnariti, ročnih del, učila je vse štiri razrede in vse predmete sama, bila je enkratna, neponovljiva, naša druga mama. Učili smo se tudi kuhati, v tretjem razredu smo se naučili skuhati porovo juho. V začetku, preden smo mi prišli na šolo, je učila sama vseh osem razredov. Starejši so hodili dopoldne, mi, mlajši, pa popoldne. V peti razred smo hodili že v Cerknico. Ko smo šli mi v Cerknico v šolo, so šli Jezerci in Lažani v šolo Stari trg, je bil tam internat. Leto mlajši so hodili potem že v grahovsko šolo. Zelo smo se razlikovali od novih sošolcev, ti so bili zelo glasni, med odmori so divjali po razredu, takega vedenja nismo poznali. Na Jezeru smo bili navajeni, ko je bil odmor, da je bila glih tako tišina, malo smo hodili, delali, glancali smo parket, pozimi nosili drva. Ko smo prišli na šolo Cerknica, smo samo gledali, klopi so kar letele okoli. Kakor je pozvonilo, ko je šla učiteljica ven, se je začelo. Potem smo se tudi tega navadili.

Lojzkin peresnik, hrani Lojzka Stražišar. (© MH)

Lojzka Martinčič, poročena Stražišar, in Danuša Tomšič, poročena Stele, prijateljici za vse življenje, hrani Lojzka Stražišar.

Učenci in učiteljica Danica Tomšič okrog leta 1960, hrani Marija Branisel.

Prazniki in praznovanja

Praznike smo obeležili s proslavami, na katere so bili povabljeni tudi starši. Proslave so bile v razredu, nastopali smo pred tablo. Zmeram smo vsi nastopali, ker nas je bilo malo.

Na začetku smo zapeli himno Hej Slovani, to je bil tak red, potem pa smo deklamirali pesmice, uprizorili kakšno igrico, vse nas je naučila naša učiteljica, malo so nam pomagali tudi doma. Vedno sem bila v strahu, da se bom zmotila, ko sem deklamirala. Mama me je učila, da moram vse lepo počasi povedati. Deklamirala sem pesem Mak od Lili Novy. Doma je šlo lepo, na odru sem pa tako na hitro zdrdrala, da je bila pesmica čisto neprepoznavna. Mama je kar gledala. Starši so vedno prišli na proslavo.

Izleti, kolonija

V spominu je ostal izlet, ko smo šli na Gorenjsko v Lesce, v tovarno čokolade, kako je dišalo, pa še čokolado so nam dali. S tovornjakom smo tudi šli, je bil pokrit s cecado, klopi so bile okrog. Šli smo v Babno Polje, enkrat pa v Koper, ko smo šli v kolonijo, smo se tudi peljali s tovornjakom. To je bilo poletje leta 1959. Tam smo bili tri tedne v koloniji, za nazaj smo šli pa z avtobusom, na strehi so bili privezani kuferčki. Midve z Lojzko Stražišar sva bili edini v koloniji z Otoka. Njen oče naju je prišel potem iskat s kolesom na Gorenje Jezero, saj nas je do tam pripeljal avtobus, kuferčka je na bilanco obesil pa smo šli peš, nismo se mogli peljati. V koloniji smo gledali lutkovno predstavo Peteršiljkova mama. Otroci, ki so šli v kolonijo, so bili izbrani po zdravstveni liniji, starši so lahko plačali tudi s pridelki, materialom (jajca, moka ...). Verjetno je bilo treba dati tudi denar.

Vrt okrog šole je bil zelo lep že pred drugo svetovno vojno.

Po drugi svetovni vojni so zanj skrbeli vaščani, šolarji, učiteljica, ljudska mladina, udarniško so vse zrihtali, potem pa smo ga vzdrževali sami med za to namenjenimi šolskimi urami. Na vrtu za šolo so bila sadna drevesa, različna, levi del je bil zelenjavni vrt, učili smo se obdelovati, tudi pleli smo. Cvetlične grede so bile pred vhodom na dvorišče, bile so različnih oblik, najlepše so bile okrogle. Vse so bile polne različnega cvetja, lepo je bilo, res nekaj posebnega.

Verouk je potekal v jezerski cerkvi svetega Kancijana.

Prišel je kaplan s kolesom iz Starega trga, Janez Krivec je služboval takrat, pred njim je bil Kazimir Nastran, potem je odšel za župnika

k Svetemu Vidu. Kaplan je šel kar v šolo vprašat, kdaj bo konec pouka. Učiteljica mu je povedala, potem je šel doli v cerkev, mi smo prišli za njim. V Starem trgu smo prejeli svete zakramente.

Šeme, pustni torek na jezerski šoli, 1. marec 1960, hrani Lojzka Stražišar.

Pionirčkova oprema: kapici in rutici, hrani Marija Branisel. (© MH)

Pred cerkvijo svetega Kancijana na Gorenjem Jezeru okrog leta 1960. Od leve čepijo: Suzana Martincič, Marija Črnigoj, Dinka Kranjc, Danica Porok, Vinko Jurjevčič, Janko Mulec, Jože Ule. Stojijo: Zdenka Mramor, Marija Mulec, Mirko Jurjevčič, Vinko Šepeč, Lojze Ule, France Modic, hrani Marija Branisel.

Avtor in fotograf: **Mitja Fajdiga**

Skalnati oval prednamcev koristi tudi nam!

»Nekaj je pri teh skalah!« je o »kamnitem krogu« v Rakovem Škocjanu menila gospa Polona, mati upokojenega revirnega gozdarja Antona Udoviča iz Grahovega, ki je z 91 leti najstarejši še živeči pričevalec o skalnatem ovalu. Sicer ga pomni tudi Boris Perko iz Slivic, ki je kot najstnik nosil koscem vodo iz izvira Prunkovca in hodil mimo ovala.

Turistično društvo (TD) Rakek je leta 2012 začelo zbirati vse v zvezi z ovalom in sčasoma ugotovilo, da bi zametavanje védenja o obči koristnosti območja skalnatega ovala bila nespamet brez primere. Zato si je društvo devet let prizadevalo vsaj za delno obnovo ovala. Za trajno označbo lege skal nekdanjega ovala so v letošnjem maju v tla vdělali povozne kamne, kot je razvidno s fotografije. TD Rakek se zahvaljuje Občini Cerknica za podporo projektu in podjetju TGM Bizjak za izvedbo!

Ugotovitve

Tisto »nekaj« na zadevnem območju je ojačeno naravno elektromagnetno valovanje (EM-valovanje). Je stalno prisotno in dobrodejno, zato je, v duhu naravovédstva, območje ovala krajinsko svetišče. Se tudi že vé, čemu je predvidoma služilo.

Med daljšim zadrževanjem na območju ovala telo prejme naboj naravno EM-valovanje, ki boljša počutje, ob zdravstvenih težavah pa blago spodbuja samozdravljenje, kar poraja utrujenost. Ta ne nastopi v trenutku, temveč zvečer ali naslednji dan. EM-naboj tudi začasno poveča duhovno moč obiskovalca.

V Rakovem Škocjanu naravno prevladuje vodna prasila (njeno delovanje je ustvarilo kotlino), zato je EM-naboj svetišča v sušnih časih morda koristil v priprošnjah za dež.

Profesor Pavel Kunaver je pod svojo fotografijo skalnatega ovala napisal: »Skale posvetovanja.«

Ni pa znano, kdo ga je v pradavnini postavil. Na podlagi podobnih megalitskih postavitev po svetu se sklepa, da je bil oval postavljen v tisočletjih pred našim štetjem. Homer v Ilijadi omenja skale na Hrupnem trgu v Troji (zdaj istrski Motovun), kjer so sedeli starešine in se posvetovali. Podobne skale pa še dandanes stojijo v Prešernovi Vrbi.

Nevidne moči narave na širšem območju ovala

Skale ovala niso stale na močnih točkah, z izjemo dvojice skal na sredini. Ker ti izstopata, se je njuna frekvenčna kakovost ponazorila z geometrijo vrhnje ploskve dveh kamnov. Kvadratni kamen označuje točko s hladno, vodno močjo (Zemljino prasilo), ki je presojna (bele barve) in seva ustrezno

frekvenco, medtem ko kamen z okroglo ploskvijo označuje toplo, uravnavno moč (frekvenco), ki je lastna rumeni oziroma zlati barvi.

Kdor si želi izboljšati počutje ali blago spodbuditi samozdravljenje, naj se najprej več minut zadržuje na sredinskih kamnih, nato pa naj se izmenično zadržuje po več minut še na ostalih. Na vsakem kamnu naj se umiri in prisluhne notranjim občutkom.

Bioterapevtka **Magdalena Mekina** iz Cerknice, ki zaznava točke moči in vidi njihovo barvo, priporoča, naj se novinec na območju ovala prvič zadržuje največ 20–30 minut.

Obiskovalci močnih točk smo zaznavali mravljince ali toploto v nogah (in dlaneh), komu drugemu se je občutno ojačil srčni utrip, kdo tretji je v glavi ali ušesih zaznal nadtlak, nekdanjo natararico iz sosednjega hotela pa je zadrževanje na območju ovala sililo na hihitanje. Seznam zaznav ni končen.

Ojačeno EM-valovanje zdravju ne škoduje, vendar pa ni dobro pretiravati z zadrževanjem na njem. Tam ni moč spati, ker močno EM-polje preverjeno poraja nespečnost.

Da bi se dobrodejno EM-sevanje bolje zaznavalo in za njegovo močnejše učinkovanje priporočam bosopetenje!

Dobrodejno EM-valovanje krajinskega svetišča čez cesto Hotela Rakov Škocjan sestoji iz treh krožnic: prvo tvorita sredinski močni točki (kamna), drugo tvorijo obodni kamni ovala in tretjo deveterica močnih točk na obrobju ovala, ki jih občasno označim z zelenim pršilom.

Slikar, ki se je družil z generalom ...

General Rudolf Maister (29. marec 1874–26. julij 1934) je na slikarja Maksima Gasparija (28. januar 1883–14. november 1980) naredil močan vtis. Ne le kot vojaški strateg in velik domoljub, temveč predvsem zato, ker mu je bilo mar za našo Koroško, od koder je bila tudi Gasparijeva prva žena Fani (natančneje iz Bistrice v Rožu).

Oba moža sta se vsak po svojih najboljših močeh trudila za naš narod, ki je živel na Avstrijskem. Propagando sta vršila ob koroškem plebiscitu po slovenskih vaseh. Gaspari je ob tem zapisal: »Moje propagandno delo za koroški plebiscit je bila posebna naloga, ki sem jo kot zaveden Slovenec smatral v takratnih razmerah za svojo dolžnost in jo kot tako tudi vršil. Spoznal sem se z generalom Maistrom, nekajkrat se z njim vozil od vasi do vasi, iz kraja v kraj, da bi dodobra spoznal situacijo dogajanj. Upošteva je ob takih prilikah njegova navodila sem po svoji likovni zamisli uporabil material za propagando naših želja in zahtev. Ob tej priliki sem izdelal več plakatov, ki so jih razmnožili po vsej slovanski Koroški. Narisal sem več razglednic, ki so jih ponatisnili v Celovcu, in veliko letakov s propagandnimi gesli, ki so takrat krožili po vsej Koroški. Po naročilu naše vlade sem izdelal še poseben plakat za turistično propagando ›Koroška Slovenija – Krasna alpinska letovišča.«

»Nekoč v Podsinji vasi mi je neki kmet dejal: ›Do sedaj sem še žinjal v našo pravično zmago, od slej naprej, ker so odprli demarkacijsko črto, pa koj več ne žinjam.« Takih in podobnih razmišljanj sem veliko slišal. Tudi sam sem postal vse bolj skeptičen, ker so Avstrijci poslali svoje najboljše propagatorje in slikarje pod Karavanke, da so slikali in pisali v srce segajoče kontra propagando. Jaz pa sem bil sam – edini slovenski slikar, ki sem z žalostjo ugotavljal končni rezultat plebiscitnega izida. To je le nekaj utrinkov, katerih se še spominjam iz žalostne zgodovine naše slovenske Koroške.«

Slikar je generala Maistra večkrat upodobil – na razglednici, raznih risbah in za posebno priložnost je naslikal zanj diplomu. Ob 50-letnici je mesto

Kamnik pod vodstvom župana Riharda Karbe 15. aprila 1924 podelilo Rudolfu Maistru diplomu častnega meščana. Po predlogih Josipa N. Sadnikarja jo je naslikal Maksim Gaspari, pozlačen okvir s kamniškim grbom pa je izrezljal Ivan Klemen. Na diplomu sta naslikani dve mesti, ki sta tesno povezani z njim – Kamnik z rojenico in Maribor z vitezom ob robu. Med njima je napis: »Mesto Kamnik imenuje svojega rojaka generala jugoslovanske vojske Rudolfa Maistra ob petdesetletnici njegovega rojstva za nevenljive zasluge, katere si je pridobil za našo mlado Jugoslavijo, svojim častnim meščanom. Osvobodil je s svojo hrabrostjo in odločnostjo že potujčeni Maribor in zavaroval našo severno mejo. Mestna občina Kamnik 15. aprila 1924«. Ohranila se je žal le fotografija diplome, ki jo je posnel kamniški fotograf Franc Aparnik, originalno diplomu so leta 1941 v Mariboru uničili Nemci, kajti Maistrova družina se je pred njimi umaknila v Zagreb. Ohranil se je le okvir, ki je sedaj spet našel dom v Maistrovi rojstni hiši v Kamniku.

Tako Maister kot Gaspari bi si zaslužila obsežnejšo obravnavo v osnovnih šolah, saj sta oba vzoren zgled za domoljubje. Slava obema.

Diploma častnega meščana (© Robert Kužnik)

Rudolf Maister kot ga je na razglednici upodobil Maksim Gaspari. (© Peter Marinšek)

Likovna Pa-leta od Kamnika do Unca

Ljubiteljski umetniki Kulturno-umetniškega društva Pa-leta so se v letu, ko obeležujemo 150. obletnico rojstva in 90. obletnico smrti Rudolfa Maistra - Vojanova, priključili občinskemu in državnemu projektu Leto generala Rudolfa Maistra. Čeprav Rudolfa Maistra najbolj poznamo kot vojaka, pa je v prostem času rad tudi slikal. To je bila tudi odlična iztočnica za naše ustvarjanje. Nekateri starejši člani društva so se odločili za slikanje krajine in krajev, povezanih z Maistrom, spet drugi pa so slikali njegov portret. Rudolfa Maistra je v sliki upodobilo tudi vseh petnajst otrok iz Mini Pa-lete. Razstava je bila v sklopu občinskega praznika na ogled v Galeriji Krpan, generalove portrete najmlajših pa si boste lahko ponovno ogledali tudi v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica. ■

Ob Maistrovem letu

Praznovanju Maistrovega leta so se konec maja pridružili tudi v Društvu upokojencev (DU) Cerknica. V kulturnem programu je z izborom ljudskih, evrovizijskih in Maistrovih pesmi nastopil Ženski pevski zbor Lipa, ki ga vodi zborovodkinja **Gertruda Zigmund**. Prireditev so popestrili učenci Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica pod vodstvom mentorjev **Teje Saksida**, **Tadeja Podobnika** in **Boštjana Šmalca**. Recitatorji so deklamirali pesmi iz Maistrove pesniške zbirke. Program je povezovala **Sabina Ileršič**, ki je predstavila življenje in delo Rudolfa Maistra tako na vojaškem kot kulturnem področju. Slovenci smo v znak hvaležnosti po njem poimenovali številne ulice, društva, mu postavili obeležja in spomenike ter se mu na ta način oddolžili za njegove vojaške uspehe. Predstavniki DU so se po prireditvi Maistru poklonili še s polaganjem cvetja ob njegovem doprsem kipu na Uncu. ■

Drugi, a vendar pravi dom

»Rakek in Unec generala Rudolfa Maistra: drugi a vendar pravi dom« je naslov razstave, ki je nastala v sodelovanju knjižnice Ivana Matičiča Rakek ter Notranjskega domoljubnega društva general Maister Unec (NDDGM), z njo pa so želeli osvetliti čas Maistrovega bivanja in delovanja v naših krajih ter ljubezen do njih. Odprtje je bilo 11. junija. Pisni viri, ki jih odkriva avtor razstave **Franc Perko**, nam sporočajo, da je 5. aprila 1934 Rudolf Maister pisal zahvalno pismo takratnemu županu občine Rakek Franju Tavčarju za rojstnodnevno čestitko za šestdeseti rojstni dan. V zahvalo mu je Maister odpisal: »Vaš pozdrav me je posebno zato razveselil, ker je Rakek in Unec že skoraj 45 let sicer moj drugi a vendar pravi dom.« V nadaljevanju pa Maister zapiše: »Ni izključeno, da bi Italijani, če ne bi bil jaz trdovratno ostal na svojem stališču pri pogajanjih, zahtevali zase tudi demarkacijsko črto pri pogajanjih Logatec - Rakek in vse kraje, ki leže med to črto in sedanjo državno mejo in to tudi dobili. Tako bi bil tudi jaz danes brez doma.« Povezovanje programa ter recitacije Maistrovih pesmi so bili delo **Nevene Savič**. Prireditev je z nagovorom zaključil predsednik NDDGM **David Kavčič**. Pevski zbor Dragonarji generala Maistra Unec pa je popestril večer z Maistrovimi pesmimi, za kar se je članom predsednik NDDGM zahvalil s priložnostnim darilom. Za zaključek pa je sledilo prijetno druženje, ki so ga pripravili članice NDDGM Unec ter vodstvo knjižnice. Razstava bo odprta do novembra v času urnika rakovške knjižnice. ■

Avtorica: **Alja M. Petrič** Fotograf: **Martin Petrič**

Junjski dogodki OI JSKD Cerknica

Območna izpostava (OI) Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD) Cerknica je v mesecu juniju organizirala več raznolikih in zanimivih dogodkov, ki so privabili številne ljubitelje kulture in umetnosti.

V začetku meseca smo k sodelovanju povabili različne umetnike z našega območja – na skupinsko slikanje, na eksperiment likovnega ustvarjanja, likovni dialog. Vabilu so se odzvali **Andreja Gorjanec, Bor Šparemblek, Martin Petrič, Jernej Dolničar** in **Božidar Strman - Mišo**. Njihovo skupno delo je bilo javnosti razkrito na Poletnem večeru Godbe Cerknica. Končna slika bo kmalu obešena na stavbi na Čabranski ulici 9, kjer bo na ogled širši javnosti.

V juniju se je uspešno zaključila tudi delavnica Kreativnega pisanja pod vodstvom **Gabrielle Babnik Ouattara**. Delavnica je potekala od oktobra, udeleženci pa so se srečali šestkrat. V tem času so ustvarili raznovrstne zgodbe, ki odražajo njihovo ustvarjalnost in literarni talent. Omogočila je pridobitev novih znanj in veščin ter sodelujočim prinesla veliko zadovoljstva in ponosa.

11. junija smo na gradu Snežnik podelili priznanja učencem Osnovne šole (OŠ) Notranjski odred Cerknica in OŠ »Jožeta Krajca« Rakek, ki so sodelovali na natečaju V objemu zvoka in slike. Natečaj že sedem let organizirata 3. program Radia Slovenija in JSKD. Namen je krepitev slušne občutljivosti, veščin osredotočenega poslušanja in prenosa slišnega v likovni jezik. Dogodek sta podprla Notranjski park in podjetje Jub, d. o. o., podružnica Nova vas.

V želji po ohranjanju kulturne dediščine in spodbujanju zanimanja za zgodovino smo lokalnim osnovnim šolam v tem šolskem letu ponudili edinstveno priložnost za izobraževanje z Grofico **Greto**. Ta zanimiva izobraževalna pobuda prinaša otrokom vpogled v stare narečne besede ter življenje na gradu v preteklosti. Grofica Greta, ki je postala prepoznaven obraz kulturnega izobraževanja, je s svojo karizmo in zanimivimi zgodbami navdušila tako učence kot učitelje. Njeno izobraževanje poteka skozi pripovedovanje zgodb, na ta način pa otroci spoznavajo stare narečne

besede, ki so se nekoč uporabljale na Notranjskem. Učenci se tako ne učijo le novih besed, ampak tudi razvijajo ljubezen do domačega jezika in kulturne dediščine.

V poletnih mesecih načrtujemo različne vsebine in delavnice za otroke, ki bodo potekale na prostem, v objemu narave. Verjamemo, da bodo te dejavnosti prinesle veliko veselja in novih izkušenj otrokom vseh starosti. Za dodatne informacije in podrobnosti o prihajajočih dogodkih vas vabimo, da spremljate naša socialna omrežja, kjer redno objavljamo novice in obvestila.

Pesmi, ki jih poje poletje

Članice Vokalne skupine Cluster z zborovodkinjo **Jelko Bajec Mikuletič** smo v soboto, 15. junija, z letnim koncertom zaključile še eno uspešno sezono petja. Tokrat smo dogodek pripravile v kulturni dvorani v novem gasilskem domu na Rakeku in verjamemo, da je bilo druženje res prijetno. Poleg pesmim v naši izvedbi smo lahko prisluhnili tudi gostom: solistki **Luciji Mekina**, Otroškemu zboru župnije Rakek in triu flavt (**Sofija Homovec, Iris Hribar** in **Zarja Habjanič**) – oboje pod mentorstvom **Ivane Barčič Mišič**. Številne pesmi sta na klavirju spremljali **Jerneja Srebot** in **Andreja Lekše**. Vsem gostom, članicam VS Cluster in seveda obiskovalcem priručna hvala za njihov prispevek, da je bilo vzdušje na koncertu in pogostitvi resnično sproščeno, polno prijetne energije, s čimer smo z lepo popotnico vstopili v čas poletnih oddihov. ■

☞ Silvestra Kotar ☞ Tomaž Čuček

Avtorica: **Vesna Telič Kovač** Fotograf: **Tine Šubic**

Pisave iz mesta v zalivu

Tik pred cerkniškim občinskim praznikom, ki ga obeležujemo v spomin na 11. vseslovenski tabor, ko so se naši predniki že leta 1870 zbrali in v programu Zedinjene Slovenije zahtevali tudi uvedbo slovenskega jezika v javno življenje, šole, urade, ustanove, prav tako, kot se še dandanes za »tisti jezik z dvojino« borijo »tam čez«, je našo knjižnico obiskal Marij Čuk.

Marij Čuk je v Dolini pri Trstu živeči sodobni slovenski pesnik, pisatelj, dramatik, tudi gledališki kritik in časnikar, ki je vrsto let pisal za Primorski dnevnik, vodil svojo oddajo na TV Koper-Capodistria in bil dolgoletni glavni urednik slovenskega informativnega sporeda in edini slovenski visoki funkcionar italijanske radiotelevizijske ustanove RAI.

Povod za pogovor z avtorjem desetih pesniških zbirk in petih romanov je bilo njegovo zadnje književno delo, naslovljeno s precej izzivalnim in drznim naslovom Fojba. Lani izdani roman le nadaljuje z literarnim prikazom obdobja, ki je tako zelo zaznamovalo slovenski narod v zamejstvu, in seveda tudi na področju, ki je po drugi svetovni vojni ostalo slovensko in ga je Čuk že opisal v romanu Črni obroč (2020). Prvi literarni opis požiga Narodnega doma v Trstu je izšel natančno ob stoti obletnici tragičnega in zločinskega dejanja, ki se je nadaljevalo skozi leta fašističnega zatiranja slovenskega naroda, ubijanja primorskega človeka, saj se človeka ne ubije le s puško, ampak tudi, ko se mu odvzame identiteto. Pripadnost narodu in ne le področju odseva tudi v romanu Fojba, ki nagovarja k odpuščanju, obsoja vsakršno nasilje in maščevanje, saj prihodnosti ne moremo graditi na sovraštvu, kajti ko preganjamo, preganjamo tudi sebe. Da nas zgodovina nikoli ne izuči, je Čuk v pogovoru z **Vesno Telič Kovač** poudaril tudi, ko sta govorila o slovenski narodni skupnosti v Italiji in zapletih ob nedavno minulih evropskih volitvah na malih voliščih na Tržaškem. Ampak neizobešena zastava je še najmanjša težava. Še smo tam. Še vedno. Enkrat teče zajec,

drugič lisica. Ciklično. Ponavljajoče se. Pepel Narodnega doma ni nagovoril nikogar, nikogar izučil ... Doživeti, preživeti, odpustiti, nikoli pozabiti, kajti simbolne geste politikov blažijo spomin, spomin pa moramo nositi sabo. Tudi zato je Črni obroč že preveden v italijanščino, Fojba je v prevajanju, saj imata obe deli tudi družbeni, ozaveščevalni naboj.

V imenu tržaške Mladike, ki je Čukova skorajda domača založba, je spregovorila tudi urednica knjižnih izdaj **Nadia Roncelli** (pred italijanizacijo Roncel), dogodek pa je s harmoniko glasbeno obogatil **Lan Čelebič**, učenec **Slavice Marinković** iz domače glasbene šole.

Galerija ob Cerknškem jezeru

Likovna sekcija Kulturnega društva (KD) Rak Rakek je v sodelovanju z Notranjskim parkom 23. maja pripravila 5. Galerijo ob Cerknškem jezeru. Člani likovne sekcije so v tem letu pod vodstvom mentorice **Karmen Bajec** tudi namensko ustvarjali za predstavitev na galeriji. Obiskovalci so si tako lahko na Cerknškem jezeru ogledali razstavo mozaičnih in likovnih del KD Rak Rakek in likovnih društev iz Ljubljane, Izole in Kopra. V času galerije so nekateri avtorji tudi ustvarjali, organizirani pa sta bili tudi likovna in mozaična delavnica za otroke in odrasle, na kateri so spoznavali različne tehnike in krepili ustvarjalno kondicijo. Udeleženci so se v likovni in mozaični svet odpravili s čopičem, lopatko, kleščami in tako izrazili avtentične notranje vizije. Pri tem so jih vodili **Violeta Doles**, **Romana Strle**, **Sonja Vrhovnik**, **Tomaž** in **Anka Čuček**, dodaten vir ustvarjalnih spodbud pa so predstavljala tudi razstavljen dela. Tako razstavljalci kot številni obiskovalci so bili nad dogdom in razstavo vidno navdušeni. ■

☞ Klavdia Doles ☞ Violeta Doles

Od pusta do dopusta

✉ Karmen Petrič 📷 Tomaž Čuček

Tema za sezono 2023/2024 je med mozaičarji zorela kar nekaj časa. Odločili smo se, da mozaike s podobami Butalcev s pomočjo mentorice **Eve Ule** izdelamo po portretnih fotografijah **Zorana Vidriha**. Ko se je delo bližalo koncu, smo naš projekt predstavili tudi članom Pustnega društva Cerknica. Skupaj smo načrtovali zaključno prireditev v nedeljo, 9. junija, pred Kulturnim domom Cerknica. V kulturnem programu sta izvirno besedilo Frana Milčinskega predstavila njegova pravnuka **Juš** in **Maša Milčinski**. Glasbene točke je prispeval **Benjamin Škrab** na harmoniki, del programa pa so bili seveda tudi Butalci. Za zaključek nam je zaplesala še Folklorna skupina Kulturnega društva (KD) Rak Rakek. Program je povezovala **Maja Malc**, nekaj lepih besed pa nam je namenila tudi predsednica KD Rak Rakek

Mojca Weber. Zvečer smo razstavo preselili v prostore nekdanjega salona Brest, kjer je bila na ogled do konca meseca junija. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo tudi **Marjanu Pišljariju** za uporabo prostorov ter **Matjažu Knapu** za pomoč pri organizaciji. V juliju in avgustu si razstavo lahko ogledate v gradu Snežnik, kjer Butalcem delajo družbo še dela likovnikov KD Rak Rakek. ■

Ganljiv večer z Dušico Kunaver

✉ Marija Hribar 📷 Tine Šubic

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica je na enem izmed majskih večerov gostila žlahtno zbiralko slovenskega ljudskega izročila **Dušico Kunaver** in **Jožeta Lavriča Cascia**, ki je vodil prireditev. Po očetovi strani je Dušica Kunaver Kraševka, po mamini pa izhaja iz Loške doline. Na Krasu so živeli zelo skromno, očeta ni bilo, saj je bil ali v taborišču ali v zaporu, mama pa je bila tista, ki je držala družino pokonci; kljub veliki revščini je vedno pela. V ospredju večera so bile vrednote, včasih je bilo v ospredju »Mi«, danes pa »Jaz«. Današnji človek ni del narave, prejšnji pa je bil. Obiskovalci smo lahko prisluhnili tudi pripovedki o nastanku Cerkniškega jezera. Dušica Kunaver je posebej poudarila, da je tako ganljivih zgodb, kot je ta, malo, zato bi morala biti Cerknica posebej ponosna in ozaveščena. V nadaljevanju je spregovorila o ljudskih simbolih, med drugim tudi o lipi. Takrat, ko bo zacvetela lipa pred votlino kralja Matjaža, se bo ta prebudil in spet bo prišla pravica na svet. Posebej zanimiva je bila pripoved o njenem očetu Andreju Zlobcu (1899–1981), Matjaževem Dreju iz Ponikev na Krasu, ki se je po prvi svetovni vojni priključil Maistrovim borcem v boju za severno mejo. »Bil je kurir generala Maistra in udeleženec slovite nočne akcije, v kateri je Maribor postal slovenski.« Na slovenskem knjižnem sejmu so lansko leto podelili nagrado za Knjigo leta 2023, ki jo je prejela zbirateljica ljudskega izročila in etnološkega gradiva ter avtorica Dušica Kunaver. Knjiga Sto slovenskih ljudskih prinaša slovenske ljudske pripovedke, pravljice in basni ter ilustracije 25 slovenskih ilustratorjev, med njimi tudi Marjana Mančka. Za zaključek večera so prisotni na pobudo Dušice Kunaver zapeli dve ljudski pesmi: Dekle je po vodo šlo ter Kje so tiste stezice. ■

S čipko po Evropi

✉ Anica Lončar 📷 Vida Ferfila

Klekljarska sekcija Kulturnega društva Rak Rakek je prvi vikend v juniju izvedla 21. tradicionalno letno razstavo čipk. Klekljarice smo se z mentorico **Zmago Raljevič** odločile, da se bomo sprehodile »S čipko po Evropi«. Razstavljali so 27 klekljaric, mladi klekljar in gost, klekljar **Marij Bajec**. Za oblikovanje razstave je poskrbela **Katja Vrenkova**. Čipke so bile opremljene z zemljevidi in opisom čipk, značilnih za državo. Za čipko iz Češke sta tako na primer značilna redko tkanje in uporaba debelejšega sukanca. Niti so med seboj redko razporejene z barvnimi sukanci. Izdelki so barviti. Poleg rednih tedenskih srečanj smo pod vodstvom **Vide Ferfila** utrjevale tehnike klekljanja in se učile novih. Pomembno je tudi branje navodil za klekljanje po mednarodni barvni skali. Na razstavi so bile predstavljene vaje. Vsako leto v svojo sredino z veseljem sprejememo nove člane. Veseli nas, da se poslanstvo – ohranjanje kulturne dediščine – uspešno širi. Vsi tisti, ki ste zamudili razstavo čipk, si jo lahko ogledate v knjižnici na Rakeku, sicer pa z različnimi razstavami v vseh enotah Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica gostujemo skozi vse leto. ■

Priznanja najuspešnejšim učencem

Župan občine Cerknica Marko Rupar je v ponedeljek, 17. junija, podelil priznanja najuspešnejšim učenkam, učencem, njihovim mentorjem in ravnateljem iz Osnovne šole (OŠ) Notranjski odred Cerknica, Podružnične šole (PŠ) »11. maj« Grahovo, PŠ Maksim Gaspari Begunje, OŠ »Jožeta Krajca« Rakek in Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica v šolskem letu 2023/2024.

Kot je povedal župan, so se otroci izkazali s številnimi dosežki na šolskem področju, vendar pa šola življenja zahteva odličnost tudi pri vrednotah, kot so dobrotu, pravičnost, prijaznost. Župan verjame, da se bodo poleg delavnosti in ambicioznosti učenci v prihodnje dokazali tudi na teh področjih. Prireditev je povezovala Maruša Mele Pavlin, točke pa so pripravili učenci Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica, OŠ Notranjski odred Cerknica in OŠ »Jožeta Krajca« Rakek. Nastopili so harmonikar Paskal Dokler, pianist Oskar Sterle, dramska skupina cerkniške šole z delom predstave Zgodba o starih časih z naslovom Ulično gledališče, učenec rakovške šole Gal Hribernik s spletom čarovnij in pianist Vito Žbogar.

V prvem sklopu je župan podelil priznanja učencem domače glasbene šole, ki so bili uspešni na državnih in mednarodnih tekmovanjih: Ana Doles, Nal Petrič, Iva Petrič, Tinka Žnidaršič, Maks Marinšek, Brin Simičak, Alex Torul, Rok Zajec, Karla Škulj in Vito Žbogar.

Poleg glasbenih tekmovanj so se mladi izkazali tudi v znanju matematike, logike, tehnike, angleščine, nemščine ... ter bili uspešni v športu. Priznanja za uspehe na osnovnošolskih tekmovanjih so prejeli: Jernej Žeželj, Beti Zalar, Jan Urbas, Lena Meden, Tjob Mazi Petrič, Anja Debevec, Lovro Pahor,

Eva Matko, Arne Jiri Šemrov, Zala Jakopin, Lovro Žniderič, Paskal Dokler, Veronika Bavdek, Val Črmelj, Mark Topič, Mark Hren in Gabrijel Melink. Zlate petice za odličnost v vseh devetih letih osnovne šole so prejeli: Eva Žnidaršič, Jaka Oblak, Ronja Kebe, Nikolina Rosič, Marija Radić, Urban Urbas, Brina Šivec, Mark Mišič, Nika Zakrajšek, Taja Mugerli, Rene Drobnič, Zala Majerle, Mark Zalar, Ajda Švigelj, Eva Zakrajšek, Urban Katern, Julija Krakar, Tinka Žnidaršič, Zoja Cejan Šega, Jan Žnidaršič Zajc in Lina Vitić. Snežna Lavrič, Jaka Predanič in Neža Rikke Rutar pa so si poleg priznanja zlata petica prislužili tudi priznanja za uspehe na osnovnošolskih tekmovanjih.

Za uspehe otrok so poleg staršev zaslužni tudi učitelji in ravnatelji, ki jim je župan prav tako podelil priznanja. Prejeli so jih: Terezija Rupnik, Mojca Brank, Desi Maksić, Andreja Benčina, Tadej Podobnik, Lara Vereš, Jure Mele, Davor Loštrek, Marjeta Turšič, Helena Rot, Petra Dekleva, Vladislav Šivec, Jasmina Vidrih, Marjeta Košir, Nuša Rožanc, Boštjan Šmalc, Maksimilijan Turšič, Jernej Budin, Tadeja Žele, Uroš Cajnko, Vida Lunka, Jasmina Mulc, Silvestra Kotar, Tomaž Opeka, Špela Zalar, Anita Šen, Nuša Ponikvar, Ines Ožbolt, Meta Polovič, mag. Anita Knez in Milivoj Matkovič.

Valeta 2024 – kraljevi ples na OŠ Rakek

Na Osnovni šoli (OŠ) »Jožeta Krajca« Rakek smo se poslovili še od ene generacije učencev, tokrat kar s »kraljevim plesom« – tako so namreč devetošolci naslovili svojo valeto. Dogodek je bil poln čustev in verjamemo, da bo vsem ostal dolgo v spominu.

S ponosom smo si segali v roke, si delili pristne objeme ter radostne nasmehi. Skozi raznolik program so pokazali svoje talente, ravnateljica **mag. Anita Knez** pa jim je med drugim namenila posebno popotnico: »Danes se odvija vaš kraljevi ples ... in tako kot v kraljevi deželi ste tudi v realnem svetu šli skozi različne preizkušnje, ki so vas okrepile, premagovali ste ovire in bili svoje bitke. Če se izrazim nekoliko pravljичno, premagali ste zmaje in pošasti, skrite v omarah, se spopadali

z nasprotniki v obliki različnih šolskih predmetov in uspelo vam je! Uspelo vam je ubraniti svojo utrdbo in sedaj lahko kraljujete svoji deželi, ki ste jo ustvarili s trudom in delom in katere posestvo boste širili in bogatili v prihodnjih letih.« Učenci z razredničarkama so se potrudili, da je bil »zadnji obred« res lep, seveda pa to ne bi bilo mogoče brez podpore staršev ter vseh zaposlenih na šoli. Hvala vsem, ki ste dodali svoj delček v tej zaključni zgodbi, da je vse teklo in bilo preprosto čudovito. [✉ Silvestra Kotar](#) [📷 Arhiv šole](#)

Valeta OŠ Notranjski odred Cerknica

14. junija je bil zadnji dan pouka za vseh 82 letošnjih devetošolcev, ki so ga preživeli na Osnovni šoli (OŠ) Notranjski odred Cerknica. V popoldanskem času so z valeto, prireditvijo za starše in učitelje, zaključili svoje devetletno osnovno šolanje. Valeta se je začela s prihodom in skupno plesno točko vseh štirih razredov. Nato se je vsak oddelek predstavil s svojim programom. Sledila je podelitev spričeval za zaključek devetega razreda, prav tako pa so učenci prejeli priznanja za dosežke in uspehe na raznih tekmovanjih ter pohvale za odličnost. Na koncu je sledila še zapeta himna letošnje generacije. Vsem bodočim dijakom in dijakinjam želimo dolge počitnice in pogumen korak v srednjo šolo.

[✉ Uroš Cajnko](#)

Ščukanjanje – taborniška zgodba

Po pravljичnih sedmih letih se je na Cerkniško jezero vrnilo taborniško orientacijsko tekmovanje Ščukanjanje, ki ga je organiziral Rod tabornikov Jezerska ščuka (RJŠ) Cerknica. Posebnost tega tekmovanja je, da ena etapa poteka tudi na vodi. Ščukanjanje je namenjeno mlajšim in starejšim skupinam tabornikov (GG, PP, RR, člani, rekreativci). Na tekmovanju so se nam pridružili tudi taborniki iz drugih rodov, cerkniški skavti in pet ekip rekreativcev. Dobili smo se 25. maja ob osmi uri zjutraj v Vodonosu, kjer je bil postavljen glavni tabor. Po jutranjem zboru smo imeli vodje ekip sestaneke, kjer sta nam **Lan** in **Matevž** razložila pravila tekmovanja. Po sestanku so se ekipe rekreativcev že podale na pot, nas pa so čakali vrisovanje na karto in topografski testi. Vse ekipe GG-jev je na progi čakalo osem kontrolnih točk z različnimi nalogami (lokostrelstvo, izmera obsega cerkve, oddajanje in sprejemanje Morsejeve abecede, sprehod po minskem polju, opis okolice oziroma najdene kontrolne točke, test iz prve pomoči in še dve najzanimivejši – izdelava vesla iz lesenega ploha ali »mužlerja« s pomočjo žage, sekire in noža ter njegova uporaba na hitrostni etapi vožnje s kanujem). Starejše ekipe tekmovalcev so imele na progi tudi drugačne naloge. Tako so rekreativci namesto Morsejeve abecede tekmovali v skakanju z žaklji. PP in ekipe RR pa so morali na cilj brez uporabe merilnih pripomočkov prinesiti 213 centimetrov dolgo palico in 1,9 kilograma težak kamen. Proga, ki je potekala okoli Cerkniškega jezera, je bila dolga okoli 15 kilometrov. Po dolgi hoji smo na cilj prišli prijetno utrujeni in veseli, da nam je uspelo. Tam nas je čakal okusen golaž. Po dobrem kosilu smo počakali, da so na cilj prišle še ostale ekipe, in seveda rezultate. Zmaga pri mlajših GG je šla v naše roke! Še ena nova in nora dogodivščina, ki nam bo ostala v spominu. Pohvalile bi pa tudi vse organizatorje, ki so Ščukanjanje odlično pripravili. Za drugo leto pa upamo, da bomo imeli še več ekip in večjo konkurenco. Vabljeni na naše Ščukanjanje, ki bo potekalo 24. maja 2025 na Cerkniškem jezeru. Ker – Ščuke ne grizemo!

[✉ Neža Dobnik, Neža Čokl in Vita Klarič](#) [📷 Arhiv RJŠ Cerknica](#)

Gradimo mostove med generacijami

7. junija je na Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica potekala tradicionalna prireditev Dan druženja in gibanja vseh generacij. Na šoli in v njeni okolici so se odvijale raznolike delavnice in športne dejavnosti. Rdečo nit dogodka je predstavljala 60-letnica stavbe matične šole. Uvodnemu pozdravu župana **Marka Ruparja** in ravnateljice **Ines Ožbolt** je sledil kratek kulturni program s šolskimi pevskimi zbori, mladimi instrumentalisti in plesno točko. Učenci in učenke so se udeležili različnih

delavnic, pri čemer smo še posebej hvaležni številnim gostom, ki so popestrili ta dan. Tako smo sodelovali s cerkniškimi gasilci; Slovensko vojsko; Notranjskim parkom; DEOS, Centrom starejših Cerknica; Večgeneracijskim centrom Cerknica; Smučarskim klubom Cerknica; Klubom vodnikov reševalnih psov Postojna; Foto Žnidaršič; Lokostrelci Sovica; oblikovalcem Janom Petričem in Janjo Urbih. Pridružili so se nam tudi Kegljaški klub Brest Cerknica, mozaičarke Kulturnega društva Rak Rakek ter srednjeveški mečevalci iz Društva Varuhi kladiva. Vsako leto pa se še posebej razveselimo družbe in pomoči upokojenih učiteljic in učiteljev, ki so nam tudi letos polepšali druženje. Po koncu delavnic smo se zbrali na zaključnem pozdravu in predstavitvi izvedenih dejavnosti. Deležni smo bili čisto prave ulične predstave, ki nas je popeljala v stare šolske čase. Nazadnje smo vsi uživali v dveh točkah z našimi gosti. Tretješolci so telovadili skupaj z upokojeno učiteljico Miro Širaj in Društvom Šola zdravja – 1000 gibov. Sedmošolci pa so zaplesali kavbojski ples s Plesno skupino Mavrica. Zadovoljni smo, da smo se marsičesa novega naučili in uživali v druženju, ki je povežalo lokalno, pa tudi širšo skupnost ter več generacij med seboj. Želimo si le, da bi takšna prijetna druženja ostala tradicija naše šole.

☞ Manca Gorup, Nataša Korče in Nuša Rožanc 📷 Arhiv šole

Sračji vikend in skvt Peter

V letu 2023 smo se v vodu Srake Rodu tabornikov Jezerska ščuka (RJŠ) Cerknica odločili, da bomo imeli »priprave« na tekmovanje kar cel konec tedna blizu vasi Ulaka na Blokah. Poimenovali smo ga Sračji vikend. In ker je bilo lani odlično, smo ga letos ponovili. Komaj smo čakali, da se odpravimo na novo pustolovščino in po novo znanje. Letos smo se pripravljali na Ščukanujanje – tekmovanje na Cerkniškem jezeru, ki ga je organiziral naš rod. Učili smo se Morsejevo abecedo, topografske znake, risali skico terena, vrisovali v karto in spoznali različne vezave med postavljanjem signalnega stolpa.

Ker opravljamo večšino kuharski pomočnik, smo si sami pripravljali in kuhali hrano. Pečena kurja prsa in krompir iz žerjavice pa hrenovke in taborniški tvist. Ko pa se nam je pridružil še **Joži**, smo se učili, kako prehoditi »minsko polje«. Ko smo zvečer sedeli ob ognju in pekli hrenovke, se je na nebu prikazala Aurora! Opazovali smo njene barve in bili veseli, da smo jo lahko videli. Vodnici **Nika** in **Vesna** sta nas zvečer razvajali z okusnim »šmornom«. Vsi skupaj smo se stisnili na kavč in ob »šmornu« gledali Evrovizijo. V nedeljo dopoldne smo po ekipah odšli še na dvanajst kilometrov dolg orientacijski pohod, kjer so nas čakale različne naloge. Ko smo po štirih urah prišli nazaj, smo si za kosilo pripravili še odlične hamburgerje. Pospravili smo hiško in se veseli ter utrujeni odpravili proti domu. To akcijo smo imeli že lani. Ker pa so naše vodnice pridne, so naš Sračji vikend prijavile na nagradni natečaj pri Zvezi tabornikov Slovenije. In ... zmaga! Dobili smo nagrado Skvt Peter in priznanje za najboljšo vodovo akcijo slovenskih tabornikov. Na to smo zelo ponosni. Še enkrat hvala Jožiju, Niki in Vesni. ☞ Zoa, Pia, Jurij in Mark 📷 Arhiv RJŠ

Pestra ponudba počitniških dejavnosti za otroke in mlade

V Društvu dolomitne lutke bomo v času poletnih počitnic izvedli nekaj raznovrstnih dejavnosti, ki se bodo pretežno dogajale v naravi. Verjamemo, da je narava bistvena za otrokovo odraščanje in razumevanje sveta. Zavedanje sebe, drugih in okolice ter zanimanje za pestrost našega okolja se v jami, gozdu ali ob potoku gradita spontano. Pripravili smo naslednje aktivnosti: Spodbujanje aktivnosti mladih na področju naravnih vrednot, kulturne dediščine, turizma in kulturne krajine; Mladinski

jamarski tabor Notranjska 2024; Kdor ima rad gozd, ima rad življenje; Zabavno z jeziki, naravo in kulturno dediščino. V vaseh bomo raziskovali in spoznavali dediščino naših prednikov, ki so znali živeti z zemljo in naravo. Na krajših in daljših pohodih po kraških travnikih in gozdovih bomo opazovali sledi živali, obiskali bomo nekaj manjših kraških jam, iskali bomo vhode v še neznane jame, jih raziskali in dokumentirali; Cerkniško jezero, izviri, potoki bodo za nas igrišče v naravi. Voda in življenje ob njej sta nekaj posebnega, še posebej nam bo ob njej in v njej prijetno v vročih poletnih dneh. Spoznavali bomo bogastvo slovenskega in tujih jezikov ter se jih naučili uporabljati tudi za opisovanje okolice svojega kraja, narave in kulture dediščine. Počitniške aktivnosti sofinancirajo občine Cerknica, Loška dolina in Bloke.

☞ Polona Klavžar 📷 Arhiv društva

7 ur Slivnice

Gregor Urh @ Ljubo Vukelič

25. maja se je odvijal dogodek 7 ur Slivnice. Coprnice so nam v naši Butalski deželi zacoprale krasno vreme. Priprave smo začeli že v zgodnjih jutranjih urah, da bi dogodek potekal nemoteno. Kmalu, okoli 7.00, so se že začeli zbirati prvi udeleženci. Vzdušje je bilo pozitivno in ni lepšega občutka kot videti, koliko ljudi, podjetji oziroma donatorjev in prijateljev je podprlo naš trud. Tekmovanja se je udeležilo 33 oseb. Med moškimi je bil na prvem mestu **Tadej Oswald** s kar osmimi vzponi, pri ženskah pa je prvo mesto zasedla **Marta Švigelj** s sedmimi vzponi. Iskrene čestitke tudi ostalim udeležencem za pogum in osvojene vrhove. Po sedmih urah teka je sledila podelitev. Tekočem je nagrade podelila Slovenka leta **Ana Petrič**, ženske predstavnice pa so jih prejele iz rok organizatorja dogodka in predsednika Tekoškega društva Slivnica **Gregorja Urha**. ■

Cerkniški polmaraton

www.cerknica.si @ Ljubo Vukelič

V nedeljo, 15. junija, so se tekači pomerili na Cerkniškem polmaratonu, ki je bil tretji po vrsti. Tekači so tekli na progah, dolgih 10 in 21 kilometrov. Traso, ki večinoma poteka po utrjenem makadamu, nekaj malega je asfalta, težjih terenov pa na progi ni, sta na desetakilometrski razdalji najhitreje pretekla **Tadej Oswald** in **Barbara Glažar**. Absolutna zmagovalca polmaratona, ki ga je preteklo 17 tekačev, pa sta bila **Mihael Marinč** in **Neja Kršinar**. Podrobnejše rezultate si lahko ogledate na spletni strani Telesnokulturnega društva Sovica. Skupno se je tekaškega tekmovanja udeležilo 120 tekačev. Posebej spodbudna je udeležba najmlajših. Sodelovalo je kar 26 cicatekačev in 30 osnovnošolcev. Najboljšim je priznanja podelil župan **Marko Rupar**. Organizatorji čestitajo tekačem in se zahvaljujejo prostovoljcem, Občini Cerknica, Športni zvezi Cerknica, gasilcem ter donatorjem za pomoč pri organizaciji. ■

UGODNE CENE IN POPUSTI

KAMINI

KOTLI NA DRVA

TOPLOTNE ČRPALKE

KLIMATSKE NAPRAVE

VSE ZA KOPALNICE

NA POT d.o.o. Vse za ogrevanje, kopalniška oprema in ploščice.

NA POT d. o. o., Tržaška cesta 513a, 1351 Brezovica, 01 365 75 00, info@napot.si

www.napot.si

Slovenska olimpijska bakla

www.cerknica.si | Ljubo Vukelič

Občina Cerknica in Športna zveza Cerknica sta poskrbeli, da se je slovenska olimpijska bakla na poti v Pariz ustavila tudi v Cerknici. 10. junija je vreme organizatorjem prekrizalo načrte, zato so sprejem bakle pripravili v Športni dvorani Cerknica. Župan občine Cerknica **Marko Rupar** in ravnateljica Osnovne šole (OŠ) Notranjski odred Cerknica **Ines Ožbolt** sta najprej nagovorila obiskovalce, potem pa je bakla zaokrožila po dvorani. Pri štafetnem teku trojk so v dvanajstih ekipah sodelovali učitelji in učenci OŠ Cerknica, OŠ »Jožeta Krajca« Rakek in uporabniki Varstveno-delovnega centra (VDC) Postojna, Enota Cerknica. V prvi predaji so tekle ravnateljica OŠ Cerknica Ines Ožbolt, ravnateljica OŠ Rakek **mag. Anita Knez** in vodja VDC Postojna, Enota Cerknica **Anita Gregorc**. Program, ki ga je povezovala **Vesna Kovač**, so popestrili skupina ritmičnih gimnastičark in nogometaš **Ishak Gazibara**. ■

»Švelcov« memorial v balinanju

Sabina Ileršič

Društvo upokojencev (DU) Cerknica je pod pokroviteljstvom družine **Švelc** na balinišču v Cerknici organiziralo tradicionalni »Švelcov« memorial v balinanju. Turnirja so se udeležile ekipe društev upokojencev z Rakeka, iz Loške doline, Logatca, Cerknice in Begunj pri Cerknici. Skupno je tekmovalo devet ekip, pet v moški in štiri v ženski konkurenci. Zbrane tekmovalce sta v uvodu nagovorila predstavnica družine Švelc, gospa **Slavica**, in predsednik DU Cerknica **Boris Rupar**. Turnir je potekal v prijetnem razpoloženju in spominih na dolgoletnega podpornika tega športa in izjemnega balinarja **Ivana Švelca**. Med ženskimi ekipami se je najbolje odrezala ekipa DU Loška dolina, drugo mesto je pripadlo ekipi iz Logatca in tretje ekipi z Rakeka. Med moškimi ekipami pa je pokal ostal v rokah DU Cerknica, drugo mesto so osvojili balinarji DU Loška dolina, tretje mesto pa moška ekipa iz DU Rakek. ■

Zdravo

izbrano iz kataloga ugodnosti

Veljavnost od 13. 6. do 26. 8. 2024
www.lekarnaljubljana.si

BRUSNICA

Prehransko dopolnilo z ekstraktom plodov ameriške brusnice v obliki kapsul 30 kapsul.

Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za ustrezno in raznovrstno prehrano.

redna cena: 14,90€ | cena s Kartico zvestobe

11,92€ + 3 POPUST: 20%

KARITEJEVO MASLO Z MANGOVIM MASLOM

Je naravno bogato z maščobami, dopolna mo j vitamini E. Kožo obzira in telesa mehča, neguje in štiti, 100 ml.

redna cena: 11,90€ | cena s Kartico zvestobe

9,52€ + 2 POPUST: 20%

PRŠILO PROTI KOMARJEM IN KLOPOM

Tekoči repelent za zaščito pred navadnimi in tigrastimi komarjem, klopi, z vonjem po citrusih, 100 ml. Bude učinkovitejši vama. Pred uporabo vedno preberite etiketo in podatke o proizvodu.

redna cena: 9,85€ | cena s Kartico zvestobe

7,88€ + 2 POPUST: 20%

KOENCIM Q10 30 MG Z ANTIOKSIDANTI

Prehransko dopolnilo s koencimom Q10, vitamini C in E ter selenom, 30 kapsul.

Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za ustrezno in raznovrstno prehrano.

redna cena: 11,99€ | cena s Kartico zvestobe

9,59€ + 2 POPUST: 20%

POTOVALNI SET SILVERCARE

Vsebuje potovalno ščetka in zobni gel z okusom mete, 50 ml.

redna cena: 4,20€ | cena s Kartico zvestobe

3,36€ + 1 POPUST: 20%

ALOE ČISTI GEL ALOEVERTA X2

Primeren je za nego občutljive kože, nagnjene k pordelosti po pikih žuželk, depilaciji ali britju, 150 ml.

redna cena: 10,09€ | cena s Kartico zvestobe

8,07€ + 2 POPUST: 20%

Za več informacij prelistajte katalog ugodnosti ali nas pokličite na brezplačno telefonsko številko **080 71 171!**

Cene s popustom iz ZDRAVILNICE - kataloga ugodnosti veljajo v enotah Lekarna Ljubljana, specializiranih prodajalnih in vseh okenih razpoložljivih avtomatov in v vseh lekarnah Ljubljana na www.lekarnaljubljana.si vključno sli prodajalnic. Črna zvestoba Lekarna Ljubljana ter Zdravilnica Slovenija, vključno sli prodajalnic, so vključene v redne cene. Slike so simbolične, popusti se ne seštevajo. Povečanje velja od 13. 6. do 26. 8. 2024 oz. do prodaje zalog.

26. tek ob Cerkniskem jezeru

SK Cerknica @ Ljubo Vukelič

Člani Smučarskega kluba (SK) Cerknica smo pod okriljem Športne zveze Cerknica 9. junija izvedli 26. tek ob Cerkniskem jezeru, ki je del Notranjskega tekaškega pokala (NTP). Pri organizaciji je sodelovalo več kot dvajset prostovoljcev in vsak je bil pomemben, da je prireditev uspela. Vreme nam je bilo letos bolj naklonjeno in pogoji za tekače so bili idealni. Absolutna zmagovalca sta bila **Barbara Glažar** med ženskami in postojnski atlet **Jaka Gerže** med moškimi. V otroških kategorijah je bila več kot polovica tekmovalcev iz SK Cerknica, kar nam je bilo v ponos. Kljub temu pa prostovoljci celotni prireditvi ne moremo podati dobre ocene zaradi slabe udeležbe tekmovalcev. Sicer upad udeležencev opažamo že zadnja leta, razlog pa je najverjetneje vse večja priljubljenost drugih športov. Tako v SK Cerknica razmišljamo o organizaciji drugačnih, svežih športnih dogodkov za popestritev cerkniskega športnega dogajanja. Jeseni po enoletnem premoru razmišljamo tudi o izvedbi rolkarske tekme na relaciji Begunje–Stražišče, »letne« različice teka na smučeh. Iščemo ideje in lokacijo izvedbe »suhega biatlona«, kjer tekmovalci tečejo ali rolkajo in streljajo. Verjamemo, da bi bili tovrstni dogodki lepa popestritev lokalnih športnih dogodkov. ■

Umetnost in uspehi z roko v roki

MACE Cerknica

Twirling je športno-plesna disciplina, ki združuje vrtničenje palice v ritmičnem in estetskem slogu, vključuje pa elemente gimnastike, plesa in spretnosti. Naš cilj je izvajati tehnično zahtevne gibe s palico na usklajen in eleganten način v povezavi z glasbo. Mažoretni twirling in plesni klub MACE Cerknica deluje že 30 let, združuje 33 članov, ki so aktivno vključeni v treninge in tekmovalno dogajanje. Ponosni smo na naše izjemne dosežke v tekmovalni sezoni 2023/2024, ki vključujejo tako domače kot mednarodne uvrstitve (športni semafor). Naši člani pa se že pripravljajo na evropsko tekmovanje, ki bo letos v Poreču. Prav tako se lahko pohvalimo z domačimi trenerji in koreografi (**Polona Klančar, Frida Nared, Jerneja Bavec** in **Tim Udovič** – finalist oddaje Slovenija ima talent). Vlaganje v otrokov gibalni in miselni razvoj je ključnega pomena za starše, šole in društva. V našem klubu se zavedamo, da ne gre le za športno dejavnost, ampak tudi za čas, pozornost, izobraževanje ter čustveno podporo, s katerimi otrokom pomagamo rasti in se razvijati v srečne, uspešne in odgovorne posameznike. Vabimo vse, ki jih zanima športno-plesna disciplina, da se že v sezoni 2024/2025 pridružijo Klubu MACE Cerknica. ■

Prva obletnica delovanja Društva Šola zdravja na Rakeku

Mirka Braniselj @ Ljubo Vukelič

Društvo Šola zdravja je nevladna organizacija, ki združuje ljudi po vsej Sloveniji z namenom izvajanja vadbe na prostem. Ustanovljeno je bilo leta 2009 in ima več kot 5000 članov. Pred letom dni smo se Društvu Šola zdravja pridružili tudi na Rakeku. Člani društva se vsak delovni dan ob 7.30 z veseljem zberemo na igrišču Tičnica na Rakeku, kjer pol ure telovadimo oziroma izvajamo 1000 gibov za zdravje. Ob ponedeljkih in torkih pa si mišice krepimo tudi z utežmi. Trenutno je v skupini dvanajst »deklet« in en »mladenič«. Vaje potekajo pod vodstvom vodje skupine **Mire Širaj**, pomagata pa ji članici **Cvetka Benčič** in **Leonida Dobrun**. Naša vsakodnevna telovadna druženja so nam odprla še druge poti. Izmenjujemo si vsakdanje izkušnje, si med seboj pomagamo in se trudimo biti pozitivno naravnani. Skupaj smo se že sprehodili po zanimivih kotičkih Rakeka in se po vadbi odpeljali v Postojno na okusno kosilo in prijeten potep. Udeležili smo se vseslovenskega srečanja članov Društva Šola zdravja v Vinici in se z vlakom odpeljali v Ljubljano na letni občni zbor društva. 7. junija pa smo se predstavili na medgeneracijskem srečanju na cerkniski šoli. 12. junij je bil za nas prav poseben dan, saj se je točno pred enim letom začelo naše skupno druženje. Medse smo povabili člane društva Studenec iz Ivanjega sela, ki so nam pomagali na začetku poti in nas uvedli v jutranjo vadbo. Veseli smo bili tudi predstavnikov Občine Cerknica. Naši skupni telovadbi je sledilo prijetno druženje. Tudi tokrat smo za slovo zapeli našo himno in se poslovili z verzji: »Za konec še objem v pozdrav in poljub za lepši dan, hopsa, hopsa, hopsasa, zdravo je naše telo.« ■

■

ŠPORTNI SEMAFOR

LOKOSTRELSTVO

Telesnokulturno društvo (TKD) Sovica

3D Pokal Sv. Trojica, Vrhnika (22. 6. 2024)

Goli lok

Mlajše od 15 let, **Beti Zalar**, 5. mesto
 Starejši od 50 let, **Vladislav Šivec**, 12. mesto

Tradicionalni lok

Mlajši od 15 let, **Gabriel Melink**, 3. mesto
 Starejši od 50 let, **Maksimiljan Turšič**, 5. mesto

Telesnokulturno društvo (TKD) Sovica

Tarčni pokal/Postružnikov memorial, Maribor (16. 6. 2024)

Ukrivljen lok

Mlajše od 13 let, **Luna Čaušević**, 5. mesto
 Mlajši od 13 let, **Lovro Žniderič**, 1. mesto

Goli lok

Mlajše od 13 let, **Beti Zalar**, 1. mesto
 Mlajši od 13 let, **Gabrijel Melink**, 1. mesto; **Gašper Meden**, 5. mesto

DVOBOJI

Ukrivljen lok

Mlajši od 13 let, **Lovro Žniderič**, 1. mesto; **Luna Čaušević**, 9. mesto

Goli lok

Mlajši od 13 let,
Beti Zalar, 1. mesto; **Gabriel Melink**, 2. mesto; **Gašper Meden**, 10. mesto

3D Pokal Turjak, Turjak (26. 5. 2024)

Goli lok

Člani, **Toni Zalar**, 10. mesto
 Mlajše od 15 let, **Beti Zalar**, 1. mesto
 Starejši od 50 let, **Vladislav Šivec**, 10. mesto

Tradicionalni lok

Mlajši od 15 let, **Gabrijel Melink**, 3. mesto
 Starejši od 50 let, **Maksimiljan Turšič**, 6. mesto

Osnovna šola Notranjski odred Cerknica

Zunanje šolsko državno tekmovanje, Logatec (25. 5. 2024)

Ukrivljeni lok

Učenci 4.–6. razred, **Lovro Žniderič**, 1. mesto
 Učenci 7.–9. razred, **Jernej Žeželj**, 5. mesto

Goli lok

Učenci 1.–3. razred, **Gabrijel Melink**, 1. mesto
 Učence 4.–6. razred,
Beti Zalar, 3. mesto, **Doroteja Opeka**, 4. mesto, **Luna Čaušević**, 8. mesto
 Učenci 4.–6. razred, **Ajan Shafin Choolakkal Felicijan**, 14. mesto

Ekipa OŠ Notranjski odred Cerknica (1) v sestavi **Jernej Žeželj**, **Gabrijel Melink** in **Lovro Žniderič** je osvojila 3. mesto, ekipa OŠ Notranjski odred Cerknica (2) v sestavi **Doroteja Opeka**, **Luna Čaušević** in **Beti Zalar** pa 11. mesto.

MAŽORETE, TWIRLING

Klub MACE Cerknica

Samoborfest 2024 (Samobor, Hrvaška)

FLOOR 1 BATON – JUNIOR – BEGINNER, **Tjaša Škof**, 2. mesto
 FLOOR 2 BATONS – JUNIOR – LOWER LEVEL, **Gaja Mivec**, 1. mesto
 FLOOR 2 BATONS – SENIOR – LOWER LEVEL, **Jerneja Bavec**, 2. mesto
 FLOOR 2 BATONS – SENIOR – UPPER LEVEL, **Tim Udovič**, 1. mesto
 SOLO DANCE – CADET – BEGINNER, **Monika Otoničar**, 9. mesto
 SOLO DANCE – JUNIOR – ADVANCED, **Nuša Nared**, 5. mesto
 SOLO DANCE – SENIOR – INTERMEDIATE,
Nina Galamič, 2. mesto; **Frida Nared**, 3. mesto
 SOLO DANCE – SENIOR – PROFESSIONAL, **Tim Udovič**, 1. mesto
 DUET DANCE – JUNIOR – LOWER LEVEL,
Maruša Otoničar in **Ula Rovan**, 7. mesto
 DUET DANCE – JUNIOR – UPPER LEVEL,
Nuša Nared in **Gaja Mivec**, 2. mesto
 DUET DANCE – SENIOR – UPPER LEVEL,
Tim Udovič in **Eva Mlakar**, 1. mesto
 TWIRLING TEAM – CADET – LOWER LEVEL, MACE Cerknica, 3. mesto
 TWIRLING GROUP – SENIOR, Logatec (z našimi člani), 1. mesto

Finale 23. odprtega državnega prvenstva MTZS v twirling disciplini, Podčetrtek, 2024

SOLO C JUNIOR, **Tjaša Škof**, 4. mesto
 SOLO 2 PALICI B JUNIOR, **Gaja Mivec**, 2. mesto
 SOLO 2 PALICI B SENIOR, **Jerneja Bavec**, 1. mesto
 SOLO 2 PALICI ELITE SENIOR MOŠKI, **Tim Udovič**, ocenitev
 FREESTYLE C KADET, **Monika Otoničar**, 17. mesto
 FREESTYLE B SENIOR, **Nina Galamič**, 2. mesto; **Frida Nared**, 7. mesto
 FREESTYLE A JUNIOR, **Nuša Nared**, 10. mesto
 FREESTYLE ELITE SENIOR MOŠKI, **Tim Udovič**, ocenitev
 PAR C JUNIOR, **Maruša Otoničar** in **Ula Rovan**, 7. mesto
 PAR B JUNIOR, **Eva Kovšca** in **Frida Nared**, 2. mesto
 PAR ELITE JUNIOR, **Nuša Nared** in **Gaja Mivec**, 4. mesto
 PAR A + ELITE SENIOR, **Tim Udovič** in **Eva Mlakar**, 1. mesto
 GROUP C JUNIOR, MACE Cerknica, 2. mesto
 ARTISTIC GROUP, Logatec (z našimi člani), ocenitev

Mažoretina in twirling abeceda MTZS in NBTA, Logatec, 2024

OSNOVNI KORAK

Zlato priznanje: **Lea Žnidarič**, **Eva Mazi**, **Karin Mlinar**, **Pia Bavdek**,
Lea Virant, **Zala Sernel**, **Zarja Cvetko**, **Gea Primec**
 Srebrno priznanje: **Helena Samida**

TWIRLING ABECEDA

OSNOVNI TWIRL

Srebrno priznanje: **Mia Mele**

ZAČETNI TWIRL

Zlato priznanje: **Vita Rogelj**, **Kaja Škufca**, **Vita Petrič**, **Karin Zwolf**
 Srebrno priznanje: **Živa Švigelj**, **Medina Mujnovič**

SREDNJI TWIRL

Srebrno priznanje: **Manca Pohole**

MINI FREESTYLE

Zlato priznanje: **Manca Pohole**, **Kaja Škufca**, **Živa Švigelj**, **Vita Petrič**

Karateisti uspešni v polovici sezone

Karate klub Cerknica je prvo polovico tekmovalne sezone sklenil z odličnimi rezultati. Skupaj so se naši karateisti udeležili devetih tekmovanj, od tega je bilo zagotovo najpomembnejše Otroško balkansko prvenstvo v Turčiji, kjer je barve našega kluba in Slovenije branil naš član in član slovenske reprezentance **Žiga Tekavc**. Z ekipo dečkov je v močni konkurenci v katah osvojil 7. mesto. Poleg njega je treba izpostaviti še ostale dobitnike medalj, in sicer **Martina Širaja**, **Gala Hribernika**, **Najo Ris**, **Jurija Šivca**, **Matija Gornika**, **Lana** in **Taia Trontlja**, **Marušo Basar**, **Vida Plosa**, **Kajla Božiča**, **Luka** in **Lazarja Čumuroviča**, **Marušo Velušček**, **Tajro Opeka Rašič** ter **Marka** in **Patrika Kralja**. Skupaj so navedeni tekmovalci osvojili 20 medalj na državnih in mednarodnih tekmovanjih, organizirali pa smo tudi dve klubski tekmi v borbah in katah, s skupaj več kot 100 tekmovalci. Za uspešno delo bi se radi zahvalili tudi trenerjem **Andreju Trontlju**, **Maticu** in **Igorju Jadriču** ter pomočnici **Nataši Mihelič**, ki je s spremljanjem tekmovalcev prispevala k odličnim rezultatom. Ob tej priložnosti bi radi spomnili še vso zainteresirano mladino, da se septembra vpiše v naš klub športnega karateja. Treningi bodo potekali v dveh skupinah, ob ponedeljkih in sredah (Matic) ter ob torkih in četrtek (Andrej). Za več informacij se lahko obrnete neposredno na trenerja Andreja Trontlja (041 754 726) ter Matica Jadriča (040 737 899) ali pa nam pišete na karateklub.cerknica@gmail.com. ■

☞ Matic Jadrič 📷 Arhiv kluba

OCPS Cerknica

Župani občin Cerknica, Postojna, Pivka, Loška dolina in Bloke Marko Rupar, Igor Marentič, Robert Smrdelj, Matjaž Antončič in Jože Doles so 6. junija z direktorjem podjetja PNZ, d. o. o., Andrejem Janom in pomočnikom direktorja Prometnega inštituta Ljubljana, d. o. o., mag. Aleksandrom Dobrijevičem podpisali pogodbo za pripravo Občinskih celostnih prometnih strategij občin Cerknica, Postojna, Pivka, Loška dolina in Bloke.

Konzorcij občin je uspešno kandidiral za sredstva pri Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo za izdelavo občinske celostne prometne strategije, na kratko OCPS. Občine Cerknica, Postojna, Pivka, Loška dolina in Bloke želijo z izdelavo pridobiti strateški dokument, ki bo pripomogel k načrtovanju prometne infrastrukture, trajnostnim rešitvam, izboljšanju prometne varnosti, zmanjšanju onesnaženja, stroškov prometa, uvajanju novih trajnostnih povezav ter ohranjanju okolja. Občine so se reševanja lotile skupaj, ker se zavedajo, da vprašanj in izzivov ne morejo reševati samo na ravni posamezne lokalne skupnosti, ampak širše.

Občina Cerknica bo tako nadgradila obstoječo celostno prometno strategijo iz leta 2017 ter nadaljevala prizadevanja za zagotavljanje varnega in učinkovitega prometa za vse svoje prebivalce. Namen OCPS so sprememba potovalnih navad in izboljšanje pogojev za hojo, kolesarjenje, javni prevoz ter alternativnih oblik mobilnosti in posledično zmanjšanje obsega osebnega motornega prometa.

Zunanja strokovna podpora pri pripravi OCPS je Prometni inštitut Ljubljana, ki se že vrsto let ukvarja z raziskavami v prometu in trajnostno mobilnostjo ter je partner pri oblikovanju trajnostnih prometnih rešitev za našo občino.

V proces priprave OCPS bomo aktivno vključili predstavnike strokovne in širše javnosti, ki so povabljeni, da prispevajo svoje predloge, ideje in mnenja. Skupaj bomo oblikovali strategijo, ki bo odražala potrebe in pričakovanja naše skupnosti. Z izvedenimi ukrepi, ki jih bomo opredelili

v nastajajoči strategiji, se bo izboljšala kakovost potovanja, gibanja in s tem življenja naših občanov ter ustvarilo prijaznejše, varnejše in bolj trajnostno prometno okolje za prihodnje generacije.

V okviru priprave OCPS bo organiziranih več dogodkov. Vsa vabila za udeležbo na javnih dogodkih v okviru priprave OCPS bodo javno objavljena tako v občinskem glasilu kot na spletni strani Občine Cerknica. Vabimo vse, da se po svojih zmožnostih aktivno vključujete v proces priprave. Le ob sodelovanju javnosti bo OCPS Cerknica uspešna in bo prispevala k izboljšanju dostopnosti za vse prebivalce in gospodarstvo v naši občini in navzven, k boljši učinkovitosti prometnega sistema ter njegovi nadgradnji v bolj celosten sistem s povezovanjem in kakovostnimi ureditvami. Prispevala bo k zmanjšanju škodljivih vplivov na okolje, prostor in zdravje, manjši porabi energije za prevoz, ohranjanju naravne in kulturne dediščine ter povečanju telesne dejavnosti in posledično zdravja.

Operacija Celostna prometna strategija je sofinancirana v okviru Javnega razpisa za sofinanciranje občinskih celostnih prometnih strategij (JR OCPS), ki se izvaja v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji, prednostne naloge 5 »Trajnostna (čez)regionalna mobilnost in povezljivost«, specifičnega cilja RSO 3.2 »Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo«.

Avtorica: **Ksenija Preželj** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

100 let PGD Grahovo

Z gasilsko veselico smo v Grahovem zaključili praznovanja ob stoletnici prostovoljnega gasilskega društva (PGD), ki ga je v tedanji ljudski šoli 24. februarja 1924 ustanovila skupina 19 članov. Med ustanovnimi člani so bili vaščani Viktor Kočevar, Anton Gornik, Andrej Krajc, Jernej Pelan, Matevž Hiti, Matija Šega, Jakob Ule in drugi.

Na stare čase spominja tudi stara brizgalna iz leta 1839, ki je sedaj razstavljena v gasilskem muzeju v Metliki. Gašenje požarov, pomoč pri naravnih nesrečah in druge oblike pomoči so bile od nekdaj pomembne naloge gasilcev. Je pa dejstvo, da na začetku niso imeli ne orodij in ne primernega prostora ter so sami iz svojih sredstev kupovali najnujnejše. Dobro je bilo, da so v Grahovem že kmalu vzpostavili vaški vodovod in postavili nekaj hidrantov, kar jim je olajšalo delo. S časom so dobili gasilski dom na koncu vasi, na poti proti jezeru, pozneje pa so se preselili v dom sredi vasi, ki je stal nasproti današnje gostilne Baza.

Med drugo svetovno vojno je društvo prenehalo delovati, saj so bile razmere zelo težke. Izgubili so vso opremo in delno tudi prostore. Po vojni so se razmere počasi izboljševale in prizadevni člani društva so postorili marsikaj za razvoj društva, na kar smo danes upravičeno ponosni in smo jim hvaležni.

Leta 2007 smo gasilci z udarniškim delom in ob pomoči občine zgradili današnji gasilski dom. Dobili smo nova vozila, opremo in usposobili člane. Poleg operativne enote je skrb posvečena mladini, članicam, članom in veteranom. Danes ima društvo 280 članov, ki se z namenom pridobivanja znanja, druženja in medgeneracijskega sodelovanja udeležujejo različnih tekmovanj. Gasilci povezujejo skupnost, sodelujejo na kulturnih in športnih prireditvah, tesno je sodelovanje s podružnično šolo. Zanimivo je, da je prav iz vsake družine vsaj en član gasilskega društva, ponekod pa so to kar cele družine.

Letos smo se prav na dan ustanovitve društva v februarju sestali na seji. Dela svojih prednikov pa nismo poudarili samo

ob tej priložnosti, ampak to vedno s ponosom povemo. Na slavnostni seji sredi junija smo ponovno izpostavili pomen domačega gasilskega društva in priznanja podelili zaslužnim gasilkam in gasilcem. Veseli smo, da je naše skupno delo usmerjeno v prihodnost in krepitev gasilskih vrednot, ki so med najtrdnjšimi in najbolj spoštovanimi.

22. junija smo se zbrali na svečani paradi, kjer so se nam pridružili tudi druga gasilska društva, Pihalni orkester Kovinoplastike Lož in številni gostje, ki so z nami počastili naš jubilej. S svojo prisotnostjo so nas počastili tudi župan občine Cerknica **Marko Rutar**, člana predsedstva Gasilske zveze Slovenije **Franjo Bukovac** in **Marko Gorše**, poveljnik Regijskega štaba Civilne zaščite za Notranjsko **Sandi Curk**, vodja izpostave Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Postojna **Aleš Klemenc**, poveljnik občinskega štaba Civilne zaščite Cerknica **Matjaž Knap** in predsednik Gasilske zveze Cerknica **Janez Kovačič**. Predsednica našega gasilskega društva **Mojca Intihar** se je zahvalila vsem, ki so kakor koli prispevali k pisanju stoletne uspešne zgodbe PGD Grahovo. Župan je PGD Grahovo podelil plaketo za doprinos h gasilstvu in za dolgoletno uspešno delovanje.

Zaključek praznovanja je bila veličastna gasilska veselica. Vse je potekalo ubrano, prijazno; gasilke in gasilci, krajanji, prostovoljci in gosti so z veliko mero naklonjenosti ustvarjali prijetno vzdušje. Ansambel Zvita feltna je navduševal staro in mlado, tudi dež ni motil.

Še dolgo bomo izkazovali spoštovanje vsem tistim gasilcem, ki so postavljali temelje gasilstvu, sledili gasilski doktrini in z dobrimi odnosi povezovali vas.

Izlet na Roglo

☞ Boža Vesel ☞ Olga Smodila

Konec maja je Društvo upokojencev Rakek pripravilo izlet na Zreško Pohorje. V gozdnatem osrčju Pohorja nas je pričakal dež, ko smo po vijugasti cesti mimo številnih potočkov in hudournikov prispeli do vasi Skomarje na 924 m nadmorske višine. Ogledali smo si Skomarsko hišo, ki je odlično ohranjen kulturni spomenik. Obiskali smo cerkev svetega Lambrehta, v župnišču pa spoznali zbirko ljudskega pesnika, bukovnika, pevca in igralca Jurija Vodovnika. Kruh si je služil s tkanjem od hiše do hiše. Bil je uspešen zdravilec ljudi in živali. Pot smo nadaljevali do turistične kmetije Arbajter, kjer se jeleni in mufloni pasejo in sprehajajo prosto po ograjenem posestvu. Sončni žarki so nas prijetno grel, ko smo se po strmi poti sprehodili do kmetije. Pripravili so nam odlično kosilo in manjšo degustacijo svojih domačih mesnih izdelkov.

Odpeljali smo se na vrh Rogle, kjer se nad mogočnimi gozdovi dviga osupljiv razgledni stolp s slikovito sprehajalno potjo med krošnjami dreves. Povzpeli smo se na vrh stolpa, vendar razgled ni bil najboljši, ker nas je v trenutku zajela megla. Dežju smo se umaknili v trgovinico s spominki. S krajšim postankom na Trojanah smo se polni lepih vtisov odpeljali proti domu. ■

Pohod na Veliki Javornik in Veliki Kožljek

☞ Štefka Šebalj Mikše

V Planinskem društvu Cerknica smo sredi junija, v sklopu praznovanja občinskega praznika, izvedli pohod na Veliki Javornik in Veliki Kožljek. Zbrali smo se na koncu Dolenje vasi in najprej prisluhnili verzom Miroslava Vilharja: »Tam Javornik črni zaslanja izhod, po Notranjski zemlji pozdravlja naš rod. Jezero cerkljansko mu pere noge, pa bukev in javor hladita srce.« Stopili smo na označeno pot ob Cerkniščici in po travnatem polju prišli do gozda. Nekoliko višje, pri Cvingerju, smo se razgledali na jezero in odhiteli naprej – do vrha je bilo še daleč. Do Poljan nas je spremljalo jutranje petje ptičkov, potem pa smo se posvetili strmini poti, ki vse do vrha ni pojenjala. Na vrhu nam je bil zanimiv mejni kamen grofij iz leta 1823, po odmoru smo mimo ostanikov utrdbe Fortin krenili proti drugemu vrhu pohoda. Veliki Kožljek je bil skrit za vzpetino ob cesti. Obšli smo jo in strmina do vrha je bila kratka. Žal pa nismo bili deležni lepih razgledov na Postojnsko in Pivško ter Loško dolino, le Sveta Trojica je bila dobro prepoznavna. Odšli smo naprej proti Česnovemu sedlu in poiskali označeno pot, ki nas je vodila proti Šternam. Tu smo jo zapustili, poiskali še razgledišče Čela gora in se začeli spuščati navzdol, proti Koritom. Ob prvih dežnih kapljah smo bili presenečeni, saj vremenoslovci sredi dneva niso napovedali dežja. Pri Koritih je dež ponehal, prisluhnili smo razlagi o pomenu tega ledinskega imena. Po dobrih sedmih urah druženja po znanih in manj znanih poteh »črnega Javornika« smo se, zadovoljni z opravljenim pohodom, na izhodišču razšli. ■

Planinski izlet na Kojco

☞ Miro Mlinar ☞ Drago Frlan

Kojca (1303 m) je hrib osamelec, geografsko gledano umeščen med Baško grapo, dolino reke Idrijce in Bukovško grapo ter široko dolino proti Cerknemu. Na izhodišče v zaselku Bukovo smo se pripeljali po ovinkasti in prepadni cesti. Še pred osmo uro smo začeli pohod. Steza je nemarkirana, imenovana severna pot. Sledili smo navodilom iz opisa poti in pa orientacijskemu znanju vodnika. Po krajšem gozdnem kolovozu je pot postala stezica in ves čas potekala po gozdu. Previdno smo sledili ponekod vidni, nekje pa s travo zaraščeni stezici. Severna pot je zelo strma in zahtevna, z veliko nevarnostjo zdrsa v globel. Pot je bila mokra in spolzka vse do priključka na pot, ki poteka iz Zakojce. S prihodom na markirano in prijaznejšo pot je bila tudi možnost zdrsa manjša. V dveh urah in pol smo prispeli na vrh, travnato planoto, pravo nasprotje pobočjem, ki se strmo pnejo iz globokih grap. Planota je lepo urejena, na samem vrhu pa kraljuje večja kopica sena. Poleg kopice je na ličnem podstavku orientacijska tabla. Le nekaj metrov stran je bivak ali zavetišče. Po daljšem počitku in malici je sledil sestop. Nadaljevali smo po poti prihoda do odcepa, ki nas je usmeril na Zakojco. Pot je kljub strmini speljana po ovinkih in s tem kolenom prijaznejša. Po dveh urah smo prispeli v Zakojco, kjer nas je počakal prevoz. Izlet smo zaključili na kmečkem turizmu. ■

Odprtje razstave lokalnih fotografov

Minuli mesec smo v prostorih Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica odprli fotografsko razstavo LIFE TRŠČA. Trije tematski sklopi: voda, zunajzemeljsko in barve tršce, ki so razstavljeni na treh različnih »mikrolokacijah« knjižnice, so poželi veliko navdušenja s strani številnih obiskovalcev. Razstavo smo zato preselili še v enoto Ivana Matičiča Rakek, kjer bo na ogled vse do konca avgusta. Vabljeni! Na fotografiji so razstavljajoči avtorji fotografij – **Zoran Vidrih, Blaž Žnidaršič, Grega Žorž, Sebastjan Zelič, Tine Šubic, Ivan Kebe** in **Peter Janjič** – s triom klarinetov iz Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica v zasedbi **Žiga Kraševac, Anže Kočvar** in **David Trotošek**. Trio je poleg harmonikarjev **Ajde Milavec** in **Paskala Doklerja**, prav tako učencev cerkniške glasbene šole, gostoval na odprtju razstave 3. junija. Dogodek je povezovala **Vesna Telič Kovač**.

📷 Maja Košuta 📷 Ljubo Vukelič

Ohranjajmo naravno pestrost, okrasimo si življenje brez invazivk!

Japonski dresnik je rastlina, ki so jo v 19. stoletju v Evropo kot okrasno rastlino prinesli iz vzhodne Azije. Zlato rozgo pa so za potrebe jesenske paše za čebele pripeljali iz Severne Amerike. Omenjeni vrsti sta le dve od številnih invazivnih tujerodnih vrst rastlin, kratko imenovanih invazivke. Obe tvorita goste sestoje, ki zasedejo prostor domorodnim vrstam, in se tudi v Sloveniji nezadržno širita. Zadnje desetletje je zelo moderen lovorikovec, ki ga sadimo za žive meje, saj je zelen celo leto, nezahteven in hitro raste, a se na žalost z vrtove že širi tudi v naravo. Škodljiv vpliv invazivk je tako pereč, da je dobrodošel vsak projekt, ki naslavlja to problematiko. Tak je tudi projekt LIFE OrnamentallIAS, ki bo pod vodstvom Zavoda RS za varstvo narave trajal od leta 2023 do 2029, Notranjski park pa je eden od desetih partnerjev. Poleg popisa in odstranjevanja invazivk na območju občine Cerknica bomo sodelavci parka preverili, kako lastniki vrtov ravnamo z zelenim odrezom, v okviru projekta pa bomo sodelovali tudi s prodajalnami okrasnih rastlin in lokalnim komunalnim podjetjem.

📧 Barbara Bolta Skaberne

Ustvarjalni natečaj za otroke

Znani so zmagovalci našega ustvarjalnega natečaja »Slike in zgodbe iz tršce«:

Poezija:

Neža Čokl, Podružnična šola »11. maj« Grahovo, Tršca (1. mesto).

Ilustracija:

Skupina SRNICE, Vrtec Martin Krpan Cerknica, Pomlad na jezeru (1. mesto) (na fotografiji),

Vid Prosen, Vrtec Gnezdo Ajdovščina, Leteča raca (2. mesto),

Ian Herblan, Podružnična šola »11. maj« Grahovo, Krap v tršči (3. mesto).

Nagrajenci so prejeli nagrade po pošti, prav vsi sodelujoči pa posebno priznanje Notranjskega parka za udeležbo na natečaju. Vabljeni na ogled likovnih del, ki bodo krasila Galerijo Krpan Cerknica meseca avgusta v okviru poletne prireditve Kino pod zvezdami. V fantastičnih umetnijah otrok boste lahko uživali vsak filmski večer eno uro pred predvajanjem filma.

📧 Barbara Bolta Skaberne 📷 Ljubo Vukelič

microera

Microera Jože Šilc s.p.

Hrovača 14A - 1310 Ribnica - trgovski center SPAR

☎ 01 837 31 16

☎ 051 358 762

✉ info@microera.si

www.microera.si

- vsi paketi NAJ že za 8,99 €/mesec
- paketi NEO po enotni ceni že za 28 €/mesec
- * več na www.telekom.si

PON - PET
SOBOTA

DELOVNI ČAS

8.30 - 11.30 in 14.00 - 17.00

8.30 - 11.30

Telekom Slovenije

Nagradna križanka

Geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica, s pripisom »Nagradna križanka« ali ga pošljite na elektronski naslov urednistvo@slivniskipogledi.si, ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Ne pozabite dopisati še svojega naslova. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali **do 23. avgusta**.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku septembra.

Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih podarja Maraaya.

1. nagrada: dve vstopnici za Miklavžev koncert Maraaya na Rakeku;

2. in 3. nagrada: ena vstopnica za Miklavžev koncert Maraaya na Rakeku.

Nagrajenci junijske številke lahko nagrade, ki jih podarja Megadom, prevzamejo v trgovini v Podskrajniku:

1. nagrada: voziček z vrtno cevjo Claber – **Mirjam Kenjar**, Podskrajnik 2, 1380 Cerknica;

2. nagrada: korito za rože in delovne rokavice – **Suzana Oblak**, Topol 1 a, 1382 Begunje pri Cerknici;

3. nagrada: 10 vrečk semen Valentin – **Leon Žnidaršič**, Hacetova ulica 8 a, 1380 Cerknica.

						Glasiło občine Cerknica	VNETJE MANDELJ-NOV IN ŽRELA	NORDJUŠKA VESTALKA	SPOLNOST, SEKSUS	JEZERO NA SUMATRI	RJAVA ŽIVAL	ANTON NANUT	SLADKO ŽGANJE	VOZ, V KATEREGA SE VPREGA ENA ŽIVAL	KRATICA ZA KALORUJO	
						PREBI-VALEC AVSTRALUJE										
						NAPITNINA (ZASTARELO)										
						KAZEN ZA PREKRŠEK						DEBELA PALICA				
						SLIKAR GASPARI						PEŠČENA OBALA				
															RIMSKA BOGINJA PLODNOSTI	
	ZAVRTLJAJ, ZASUK	REKA V ŠVICI	VIDEZ, ZUNANJA PODOBA	SVINEC	JUŽNO-AMERIŠKA KUKAVICA				AMERIŠKI IGRALEC (ALAN)	REŽISER GODINA PERZUSKI KRALJ						
OSIPANJE, ODPADANJE					PUŠČAVSKI RIS								RAJKO PRNAT			
					ČAROBNA BESEDA								ZRNAT LED, ZRNEC			
TROPSKA TRAVA Z OLESELIM STEBLOM						IGRALEC RANER					BRISAČA (REDKO)	RDEČA MU-SL. ČEPICA				
						POLJ. PIS. (STEFAN)						AM. IGRAL-KA WHITE				
ITALUANSKA RTV				AZUJSKO ŽITO			KOVANCI MANJŠE VREDNOSTI									URADNA LISTNA
				RADU			DAROVALEC									
OZVEZDJE SEVERNEGA NEBA									ZADET. PRI TOMBOLI							
									AM. PRED. (RONALD)							
DELAVEC TEŽKIH DEL						GRŠKA ČRKA			KONČNI DEL ČREVESJA							
						KMEČKA ZADRUGA			KROM							
													KATJA TRATNK			
													KOŽICA, MRENICA			
														ŽELEZOV OKSID	KATRAN	
SLAVKO THEC								GEORGE LUCAS				MIZNO PRE-GRINJALO				
								RENU				ALENKA BKAR				
HOJA VOJAKOV																
SLOVENSKA OPERNA PEVKA																

Rešitev prejšnje križanke (vodoravno): OPOZORILO, DOPUSTNIK, KSI, LADJA, URESNIČI, IC, NIL, OC, CAM, DIDEROT, TVARINA, IMENO, JURA, IJAR, ROJE, BEBE, ANALI, KLEJAR, FENG, FC, AA, EGIPT, STOTAK, CLABER, ABA, UTIRANJE, RAS, KANTA, ARTISTIKA, LIAM, OKAR. Težje besede: KARAKAL, SAANE, VALKIRA, ŽEROMSKI.

Avtorica: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Pestro dogajanje ob občinskem prazniku

V program ob občinskem prazniku se je letos vpisalo več kot 70 športnih, zabavnih, družabnih, izobraževalnih, otroških dogodkov in prireditev, ki so jih pripravili društva, zavodi in institucije iz občine Cerknica. Kot pričajo fotografije, se je v občini Cerknica res dogajalo veliko zanimivega.

Cerkniška noč s koncertom Vlada Kreslina in Ansambлом Potepini

Prikazna vaja gasilcev na Dnevu zaščite in reševanja

Izlet k starodavnim zavetnikom naših krajev z dr. Ferdom Šerbeljem

Koncert Big banda Cerknica na vrtu Galerije Krpan

Poletni večer Godbe Cerknica z gosti – Klapo Galeb

Na lepi Menišiji

V juliju in avgustu ...

Brezplačen vpis

Prvošolci 2023/2024 vabljeni k brezplačnemu vpisu. Ob vpisu vas čaka darilna slikanica.
 ☺ KJUC z enotami

Z žabico v knjižnico

Za otroke do 15. leta. Ob izposoji s svojo člansko izkaznico dobite nalepko. Za sedem zbranih nalepk prejmete darilo. ☺ KJUC z enotami

Kviz Rudolfa Maistra

V juliju in avgustu za učence do 9. razreda ☺ KJUC

Ustvarjalni kotichek

V juliju in avgustu na mladinskem oddelku ☺ KJUC

Poletavci – poletni bralci 2024

Pol ure branja na dan prežene dolgčas stran; za šolarje od 7. do 12. leta

Najpoletavci 2024

Tri prebrane knjige; za šolarje od 13. do 16. leta
 Do 10. septembra
 ☺ KJUC z enotami
 ☺ KJUC v sodelovanju z Mestno knjižnico Ljubljana

Bralni požiralniki

Bralna značka za mlade in odrasle
 Do 3. decembra ☺ KJUC

Poletno glasbeno ustvarjanje z Godbo Cerknica

Od 26. do 30. avgusta, od 14.00 do 19.00. Prijave in informacije na e-naslov:
 godba.cerknica@gmail.com.
 ☺ Godba Cerknica

Četrtek, 11. julij

Garfield

Animirana dogodivščina
 ☺ 6 € ☺ 18.00 ☺ in ☺ KD Cerknica

Motoristi

Film, kriminalna drama
 ☺ 6 € ☺ 20.00 ☺ in ☺ KD Cerknica

Petek, 12. julij

Roparka Lucy

Animirani film
 ☺ 6 € ☺ 18.00 ☺ in ☺ KD Cerknica

Ezra

Film, komedija
 ☺ 6 € ☺ 20.00 ☺ in ☺ KD Cerknica

Sobota, 13. julij

Gasilska veselica z Ansablom Tomaža Rota

☺ 20.00
 ☺ Parkirišče za gasilskim domom v Begunjah ☺ PGD Begunje

Nedelja, 14. julij

Starodavna mišologija

Animirana pustolovščina
 ☺ 6 € ☺ 18.00 ☺ in ☺ KD Cerknica

Naključni morilec

Film, akcijska komedija
 ☺ 6 € ☺ 20.00 ☺ in ☺ KD Cerknica

Ponedeljek, 15. julij

Jame v okolici Bloške Police

Mladinska delavnica
 ☺ 3 € ☺ Več informacij in prijava na: dolomitne.lutke@gmail.com ali na številki 041 940 321 (Matej) najpozneje do 12. julija.
 ☺ Pred cerkvijo svetega Vincencija na Bloški Polici ☺ 9.00–12.00
 ☺ Društvo dolomitne lutke

Torek, 16. julij

Rastline, živali in vode na Cerkniškem jezeru

Mladinska delavnica
 ☺ 3 € ☺ Več informacij in prijava na: dolomitne.lutke@gmail.com ali na številki 041 940 321 (Matej) najpozneje do 12. julija.
 ☺ Na parkirišču med Gorenjim Jezerom in Lazami pri Gorenjem Jezeru ☺ 9.00–12.00
 ☺ Društvo dolomitne lutke

Sreda, 17. julij

Živali na kmetiji

Mladinska delavnica
 ☺ 3 € ☺ Več informacij in prijava na: dolomitne.lutke@gmail.com ali na številki 041 940 321 (Matej) najpozneje do 12. julija.
 ☺ Pred cerkvijo svetega Vincencija na Bloški Polici ☺ 9.00–12.00
 ☺ Društvo dolomitne lutke

Četrtek, 18. julij

Divje živali v naših gozdovih

Mladinska delavnica
 ☺ 3 € ☺ Več informacij in prijava na: dolomitne.lutke@gmail.com ali na številki 041 940 321 (Matej) najpozneje do 12. julija.
 ☺ Parkirišče pri gradu Snežnik ☺ 9.00–12.00
 ☺ Društvo dolomitne lutke

Kot pes in mačka

Sinhronizirani družinski film
 ☺ 6 € ☺ 18.00 ☺ in ☺ KD Cerknica

Ezra

Film, komedija
 ☺ 6 € ☺ 20.00 ☺ in ☺ KD Cerknica

Petek, 19. julij

Kal in dvoživke

Mladinska delavnica
 ☺ 3 € ☺ Več informacij in prijava na: dolomitne.lutke@gmail.com ali na številki 041 940 321 (Matej) najpozneje do 12. julija.
 ☺ Pred cerkvijo svetega Vincencija na Bloški Polici ☺ 9.00–12.00
 ☺ Društvo dolomitne lutke

Starodavna mišologija

Animirana pustolovščina
 ☺ 6 € ☺ 18.00 ☺ in ☺ KD Cerknica

Obzorje: Ameriška saga

Film, vestern
 ☺ 6 € ☺ 20.00 ☺ in ☺ KD Cerknica

Nedelja, 21. julij

Vrvež v moji glavi

Animirani film
 ☺ 6 € ☺ 18.00 ☺ in ☺ KD Cerknica

Jaz, kapitan

Film, drama
 ☺ 6 € ☺ 20.00 ☺ in ☺ KD Cerknica

Četrtek, 25. julij

Vrvež v moji glavi 2

Animirani film
 ☺ 6 € ☺ 18.00 ☺ in ☺ KD Cerknica

Naključni morilec

Film, akcijska komedija
 ☺ 6 € ☺ 20.00 ☺ in ☺ KD Cerknica

Petek, 26. julij

Garfield

Animirana dogodivščina
 ☺ 6 € ☺ 18.00 ☺ in ☺ KD Cerknica

»Na Svete Ane dan se srečamo na Uncu«

Spominska svečanost ob 90. obletnici smrti generala Rudolfa Maistra ☺ 19.00
 ☺ Maistrova hiša na Uncu
 ☺ NDDGM Unec in Občina Cerknica

Deadpool in Wolverine

Film, akcija
 ☺ 6 € ☺ 20.00 ☺ in ☺ KD Cerknica

Nedelja, 28. julij

Starodavna mišologija

Animirana pustolovščina
 ☺ 6 € ☺ 18.00 ☺ in ☺ KD Cerknica

Joan Baez: Jaz sem hrušč

Dokumentarni film
 ☺ 6 € ☺ 20.00 ☺ in ☺ KD Cerknica

Petek, 23. avgust

Kino na prostem: Alcaràss

Film, drama
 ☺ Vstop prost ☺ 21.00
 ☺ Vrt Galerije Krpan ☺ KD Cerknica

Sobota, 24. avgust

Pravljice pod krošnjami: Nana, mala opica

Predstava za otroke
 ☺ 7 € ☺ 10.00 ☺ Vrt Galerije Krpan
 ☺ KD Cerknica

Kino na prostem: Kaj pa Ester?

Film, komedija
 ☺ Vstop prost ☺ 21.00
 ☺ Vrt Galerije Krpan ☺ KD Cerknica

Sobota, 31. avgust

Pravljice pod krošnjami: Pajek Kveku Anansi

Predstava za otroke
 ☺ 7 € ☺ 10.00 ☺ Vrt Galerije Krpan
 ☺ KD Cerknica

Gasilska veselica z Ansablom Nemir

☺ 20.00 ☺ Prizorišče pri gasilskem domu na Uncu ☺ PGD Unec

Do 30. avgusta

Oblačila iz »druge roke« so naša »prva izbira«

Razstava oblačil, ki so jih izdelale učenke PŠ »11. maj« Grahovo na interesni dejavnosti Modno oblikovanje z mentorico Evo Mazi.
 ☺ V času poletnega urnika cerkniške knjižnice ☺ in ☺ KJUC

Sebastian Zelič: Pisana Slovenija

Fotografska razstava
 ☺ V času poletnega urnika cerkniške knjižnice ☺ in ☺ KJUC

Kdo je napravil Vidku srajčico?

Jaz sem napravil Vidku srajčico
 Razstava recikliranih oblačil, ki so jih ustvarili otroci iz skupine Tigrčki iz Vrtca Cerknica.
 ☺ V času poletnega urnika cerkniške knjižnice ☺ V razstavni vitrini cerkniške knjižnice ☺ KJUC

V objemu zvoka in slike

Območna razstava del mladih likovnikov iz občine Cerknica
 ☺ V času poletnega urnika cerkniške knjižnice ☺ KJUC
 ☺ KJUC in OI JSKD Cerknica

S čipko po Evropi

Razstava izdelkov klekljarske sekcije KD Rak Rakek
 ☺ V času urnika rakovške knjižnice
 ☺ Knjižnica Rakek
 ☺ KJUC in KD Rak Rakek

Rakek in Unec generala Rudolfa Maistra – drugi, a vendar pravi dom

Razstava
 ☺ Na ogled do 29. novembra
 ☺ V času urnika rakovške knjižnice
 ☺ Knjižnica Rakek
 ☺ KJUC in NDDGM Unec

LIFE Tršca

Razstava fotografij lokalnih fotografov v izložbenih oknih
 ☺ Knjižnica Rakek
 ☺ KJUC in Notranjski park

V septembru ...

Sreda, 18. september

Marjana Jager: Ocean življenja

Pogovor ob izidu pesniške zbirke z glasbeno gostjo Ditko
 ☺ 19.00 ☺ in ☺ KJUC

Do 5. septembra

Pravljčni utrinki 2023, 2024

Razstava ☺ V času poletnega urnika cerkniške knjižnice ☺ V vitrini mladinskega oddelka ☺ KJUC

POLETNI URNIK – julij, avgust 2024

CERKNICA

ponedeljek, četrtek: 12:00–19:00
 torek, sreda, petek: 8:30–15:30

Enota Ivana Maticiča RAKEK

sreda: 8:00–15:30, malica 10:30–11:00
 petek: 12:00–19:00, malica 14:30–15:00

Enota Maričke Žnidaršič STARI TRG pri Ložu

ponedeljek: 8:00–15:30, malica 10:30–11:00
 četrtek: 12:00–19:00, malica 14:30–15:00

Enota Ivana Čampa NOVA VAS

torek: 13:00–19:00, malica 14:30–15:00

www.kjuc.si